

TAILOR-MADE AGREEMENT

The Parties:

1. **The State of the Netherlands**, represented by the Minister of Climate Policy and Green Growth and the State Secretary for Public Transportation and the Environment, and for administrative matters (*bestuursrechtelijke aangelegenheden*) **the Minister of Climate Policy and Green Growth and the State Secretary for Public Transport and the Environment** each in their capacity as administrative body (*bestuursorgaan*), hereafter also referred to as: **"the State"**;
2. **The Province of Groningen**, represented by the royal commissioner of the Province of Groningen, represented by H.E. Emmens, and for administrative matters (*bestuursrechtelijke aangelegenheden*) the Provincial Executives of the Province of Groningen, in their capacity of administrative body (*bestuursorgaan*), represented by H.E. Emmens, hereafter also referred to as: **"Provincie Groningen"**;
3. **The Province of Overijssel**, represented by the royal commissioner of the Province of Overijssel, represented by E.N.W. Hoogland, and for administrative matters (*bestuursrechtelijke aangelegenheden*) the Provincial Executives of the Province of Overijssel, in their capacity of administrative body (*bestuursorgaan*), represented by E.N.W. Hoogland, hereafter also referred to as: **"Provincie Overijssel"**;
4. **The Province of Zuid-Holland**, represented by the royal commissioner of the Province of Zuid-Holland, represented by A. Weverling, and for administrative matters (*bestuursrechtelijke aangelegenheden*) the Provincial Executives of the Province of Zuid-Holland, in their capacity of administrative body (*bestuursorgaan*), represented by A. Weverling, hereafter also referred to as: **"Provincie Zuid-Holland"**;
5. **Nobian Chemicals B.V.**, with its registered office in Amersfoort and its office address at Van Asch van Wijckstraat 53 in Amersfoort (3811 LP), represented by its CEO M. Koenig, hereafter also referred to as: **"Nobian"**;

Parties 1, 2, 3, 4 and 5 hereafter individually also referred to as **"Party"** and jointly also referred to as **"Parties"**.

CONSIDERATIONS:

- The aim of the tailor-made approach is to support the largest industrial emitters of CO₂, based on mutual commitments, in achieving additional and accelerated CO₂ reductions and having a sustainable future in the Netherlands, and where possible, contribute to meeting other sustainability challenges in the Netherlands, also in the long term;
- On December 12, 2022, the State and Nobian entered into an Expression of Principles (EoP) in which they established a framework for future cooperation with the aim to significantly reduce, among others, Greenhouse Gas Emissions by Nobian;
- A draft of the subsequent Joint Letter of Intent (JLoI) was submitted to the Advisory Committee for advice to the former Minister of Economic Affairs and Climate Policy;
- On June 16, 2023 the Advisory Committee rendered a positive advice, including recommendations which were given due consideration in the signed JLoI and/or the Agreement;
- On November 21, 2023 the State and Nobian, as well as Province Overijssel and Zuid-Holland as co-signing parties, entered into the JLoI in which they outlined five projects aimed at a reduction of the emission by Nobian of CO₂ and NO_x, a reduction of the use of natural gas in Delfzijl and Hengelo, the reduction of the use of electricity in Rotterdam, and the realization of underground energy storage caverns in the north of The Netherlands, and in which they described the reasonable efforts of Nobian, the Province of Overijssel, the Province of Zuid-Holland and the State that are required to implement these projects;
- The Province of Groningen did not sign the JLoI at the time given the conditions connected with its approach towards the Energy Storage Project in the Zuidwending area (JLoI Project 4)¹. Although this Project is not part of this agreement, the Province of Groningen wants to emphasize that its approach towards this Project has not changed after the JLoI was signed by the other parties;
- Since the signing of the JLoI, the following initiatives and efforts have been undertaken:
 - Nobian is in discussion with the local community and the authorities to ensure the processing of the Business Critical Permits as smoothly as possible;
 - Nobian submitted an extraction plan (permit application) for continued salt mining activities in Zuidwending and Heiligerlee, and added additional permit specialists to ensure for sufficient resources;
 - Nobian has prepared a permit plan to create a common understanding on the activities, dependencies, required workload/stakeholders and risks;
 - The State has allocated resources for the environmental authorities to expand their human capital resources to form an 'expert pool' which aims at generating a context within which permitting procedures can be executed in a timely manner;
 - The State has appointed an energy storage envoy to explore opportunities and bottlenecks in the realization of hydrogen storage at Zuidwending;
 - Nobian has initiated the process of developing an overall future proof utility plan for Chemie Park Delfzijl (CPD) and participates actively in the discussions with key stakeholders;
 - The Parties have initiated the process with TenneT and other relevant stakeholders (such as the Cluster director, "*Clusterregisseur*") to explore options for realizing transport capacity of electricity for Project MVR;
 - Construction and environmental permits for activities in 2025 of Project Rotterdam have been granted by the relevant competent authority (DCMR);

¹ as formulated in the letter from the province of Groningen to the Minister of Economic Affairs of November 15, 2023 (nr.2023-070287)

- As part of the project portfolio under the scope of Project 5, Nobian has taken FID for the replacement of a caustic evaporator in Delfzijl with an energy efficient evaporation plant together with partner Adven, resulting in a yearly CO₂ reduction of 25 Kton and an energy saving of approximately 85%. In parallel, Nobian has progressed with the Project Delsalto in Delfzijl for the circular use of a residual brine stream for which FID is expected to be taken by Q4 2025, pending having received the irrevocable project permits;
- Further to the JLoI and the continuing efforts listed above, the Parties now wish to agree on the objectives and efforts with respect to the implementation of the Projects 1, 2 and 3. For project 4 and 5 described in the JLoI, no separate tailor-made agreement will be drafted and they remain subject to the provisions of the JLoI, with the amendment that the financial commitments of Project Delsalto are brought within the scope of the Agreement;
- The CO₂ reduction in Delfzijl will be achieved by the shutting down of the Combined Heat and Power plant (Delesto 1) operated by an indirect subsidiary of Nobian, Delesto B.V., which subsidiary also operates an electricity production plant, Delesto 2, which is not covered by the Agreement;
- The Provinces are willing to be a party to the Agreement and commit to the efforts described therein, but reiterate that they fully maintain their public authority and discretion when exercising their responsibilities under the applicable law.

PARTIES HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1 – Definitions

1. In the Agreement capitalized terms shall have the following meanings:
 - a. **Advisory Committee:** the advisory committee “Maatwerkafspraken Verduurzaming Industrie” as mentioned in the letter informing the Dutch parliament on the progress of the tailor-made approach dated 27 February 2023²;
 - b. **Agreement:** means this binding tailor-made agreement, including all annexes and schedules attached thereto, as amended and/or restated from time to time;
 - c. **Business Critical Permits:** the irrevocable Permits and the irrevocable approvals for the renewed extraction plans (*winningsplannen*) for Heiligerlee and Zuidwending and the irrevocable approvals for the extraction plans and related permits for Haaksbergen;
 - d. **BW:** the Dutch Civil Code (“Burgerlijk Wetboek”);
 - e. **Cluster 6:** ten diverse sectors of companies with a CO₂ reduction requirement located throughout The Netherlands;
 - f. **Cluster Noord-Nederland:** the industry cluster covering the area from the Eemshaven to Emmen;
 - g. **Cluster Rotterdam-Moerdijk:** the industry cluster covering the area Rotterdam-Moerdijk;
 - h. **CPD:** Chemie Park Delfzijl;
 - i. **CO₂:** all Greenhouse gases, in CO₂ equivalent terms, unless stated otherwise;
 - j. **Dutch CO₂ Levy:** the national levy on industrial CO₂ emissions, governed by the ‘Wet belastingen op milieugrondslag’ chapter VIB;
 - k. **EoP:** the expression of principles signed by the State and Nobian on December 12, 2022 (Annex I);
 - l. **Greenhouse Gases:** gases listed in Annex II to Directive 2003/87/EC of the European Parliament and of the Council of 13 October 2003 establishing a scheme for greenhouse gas emission allowance trading within the European Union;

² Kamerbrief Voortgang Maatwerkafspraken, d.d. 27 February 2023, Tweede Kamer, vergaderjaar 2022–2023, 29 826, nr. 173.

- m. **Greenhouse Gas Emissions**: the emissions of Greenhouse Gases;
- n. **IenW**: ministry of Infrastructure and Water Management ("ministerie van Infrastructuur en Waterstaat");
- o. **JLoI**: the Joint Letter of Intent signed by the State and Nobian and co-signed by the Province of Overijssel and the Province of Zuid-Holland on November 21, 2023 (Annex II);
- p. **KGG**: ministry of Climate Policy and Green Growth ("ministerie van Klimaat en Groene Groei");
- q. **MIEK**: Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie & Klimaat;
- r. **MVR**: Mechanical Vapor Recompression;
- s. **NOx**: a collective term for nitrogen oxides, most predominantly nitric oxide (NO) and nitrogen dioxide (NO₂);
- t. **Parties**: the Parties to the Agreement;
- u. **Permit(s)**: the permit(s) required to execute the Projects, as listed in confidential Annex V;
- v. **PMIEK**: Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie & Klimaat;
- w. **Project Delsalto**: a circular project to purify a waste water stream and extract salt for reuse as a raw material for electrolysis plants;
- x. **Project MVR**: the project to electrify Nobian's salt production processes in Delfzijl and Hengelo, further outlined in the Project Plan;
- y. **Project Plan**: the plan describing the Projects (Annex IV);
- z. **Project Rotterdam**: the project to reduce Nobian's electricity consumption by replacing 24 electrolyzers with more energy-efficient electrolyzers, further outlined in the Project Plan;
- aa. **Projects**: Project MVR, Project Rotterdam and Project Delsalto jointly referred to;
- bb. **Provinces**: Province of Groningen, Province of Zuid-Holland, and Province of Overijssel jointly referred to;
- cc. **Subsidy Decision Delsalto**: the subsidy decision for Project Delsalto of 17 December 2024 with file number 89942090 referred to in article 3 (Annex III.c);
- dd. **Subsidy Decision MVR**: the subsidy decision for Project MVR of 17 December 2024 with file number 89942396 referred to in article 3 (Annex III.a.);
- ee. **Subsidy Decision Rotterdam**: the subsidy decision of 17 December 2024 with file number 89943728 for the financing of the first phase of Project Rotterdam replacing 12 electrolyzers (Annex III.b.);
- ff. **Subsidy Decisions**: Subsidy Decision MVR, Subsidy Decision Rotterdam and Subsidy Decision Delsalto jointly referred to;
- gg. **ZZS**: Zeer Zorgwekkende Stoffen.

Article 2 – Aim of the Agreement

1. The Agreement aims to facilitate the Parties in achieving their respective sustainability and climate-related targets, and accordingly sets out a framework pursuant to which Parties shall co-operate with one another to have the Projects implemented. Certain efforts of the Parties in that context are arranged for in the Agreement, while the execution of the Projects and the financial support thereof is exclusively arranged for in the Subsidy Decisions.
2. The execution of Project MVR by Nobian will result in The Netherlands in a yearly reduction of Nobian's Scope 1 CO₂ emissions with 524 Kton from 2030 onwards compared to 2020, of which reduction approximately 387 Kton is in addition to the expected reduction achieved through the Dutch CO₂ Levy in 2030 (compared to 2020).
3. In addition to this reduction, the execution of Project MVR is also expected to result per year from 2030 onwards compared to reference year 2020 in:
 - a reduction of Nobian's NO_x-emissions of 400 ton;
 - natural gas savings of 300 million m³;
 - a reduction of intake of fresh water of approximately 0.7 million m³ from the Twentekanaal;
 - making available approximately an additional 1 million m³ condensate at Delfzijl site for use by (industrial) parties;
 - reduction of residual heat of 70 MW towards the Eems and approximately 25 MW towards the Twentekanaal; and
 - realization of 14 MW additional E-flex capability.
4. The execution of Project MVR will also result in a reduction of nitrogen emissions and consequently, a reduction of the corresponding nitrogen depositions on protected Natura2000 areas where applicable, for which Nobian holds (a) nature and/or environmental permit(s). Parties agree that the yearly nitrogen space of 400 ton that becomes available as a result of Nobian's Project MVR ("Released Nitrogen Space"), should be kept available in order to use for (future) projects or as enabler for (future) projects as part of the tailor-made approach, or for nature recovery, all to the extent permitted by law and in consultation with the Provinces³.
5. Nobian therefore agrees, to the extent not precluded by law, to keep the Released Nitrogen Space available in favour of the State. Nobian shall not use the Released Nitrogen Space itself (for its own initiatives/developments), except as necessary in relation to the development and operation of Project MVR, nor request the competent authority to (partially) revoke its relevant nature and/or environmental permits for the purpose of transferring the Released Nitrogen Space to the competent authority or to a third party, unless Nobian would be required to do so in relation to the development and operation of Project MVR or by law. At the first written request from the State, Nobian will request the competent authority to revoke (part of) the applicable nature and environmental permit(s), for the purpose of either the addition of the Released Nitrogen Space to a nitrogen deposit bank or allocation of the Released Nitrogen Space (where applicable) to (a) specific project(s) or for nature recovery.

³ According to the province of Groningen, the Delfzijl site has no natura2000 areas subject to a permit requirement in case of deposition of nitrogen within 25 km, meaning at the time of signing the Agreement and according to its current insights, it appears that no significant nitrogen space will be released at that site that can be used for other purposes.

6. The execution of Project Rotterdam by Nobian will result in The Netherlands in a reduction in electricity consumption of approximately 135 GWh per year from 2030 onwards (compared to 2020). These electricity savings per year are equivalent to approximately 43 Kton CO₂ emissions⁴. In addition, the execution of Project Rotterdam is expected to reduce congestion on the local electricity grid, fresh water intake and heat load to the harbor.
7. The execution of Project Delsalto by Nobian will result in The Netherlands in a yearly reduction⁵ (compared to the maximum allowed limits in the relevant environmental permits) of:
 - Discharge of (harmful) substances into the Zeehavenkanaal, such as amines, including EDA of approximately 57 ton (a Substance of 'ZZS') and other amines (91% reduction), ammonia (NH₃) and sodium salt (NaCl);
 - Water use of approximately 350,000 m³ due to less brine extraction; and
 - Energy use, first gas consumption and after completion of the MVR Project electricity consumption.

Article 3 – Financial support

1. Nobian has requested a subsidy for the financing of the Project MVR by letter of 8 November 2024 and by letter of 17 December 2024 with file number 89942396 the Minister of Climate Policy and Green Growth granted a subsidy in the amount of € 147.537.383 to Nobian for the realization of Project MVR under the conditions as described in the attached Subsidy Decision MVR ("subsidiebeschikking", Annex III.a).
2. Nobian has requested a subsidy for the financing of the Project Rotterdam by letter of 24 Oktober 2024 and by letter of 17 December 2024 with file number 89943728 the Minister of Climate Policy and Green Growth granted a subsidy in the amount of € 24.704.055 to Nobian for the realization of Project Rotterdam under the conditions as described in the attached Subsidy Decision Rotterdam ("subsidiebeschikking Rotterdam", Annex III.b).
3. Nobian has requested a subsidy for the financing of the Project Delsalto by letter of 15 November 2024 and by letter of 17 December 2024 with file number 89942090 the Minister of Climate Policy and Green Growth granted a subsidy in the amount of € 12.223.916 to Nobian for the realization of Project Delsalto under the conditions as described in the attached Subsidy Decision Delsalto ("subsidiebeschikking Delsalto", Annex III.c).

Subsidy Decisions	Maximum subsidy amount	Total investment Nobian	Relation to JLoI
Subsidy Decision 1: Project MVR	€ 147.537.383	€ 499.254.700	Project 1 and Project 2
Subsidy Decision 2: Project Rotterdam	€ 24.704.055	€ 115.797.503	Project 3
Subsidy Decision 3: Project Delsalto circular	€ 12.223.916	€ 27.164.258	Project 5
Total	€ 184.465.354	€ 642.216.461	

⁴ A reference CO₂ intensity of 0.290 kg CO₂ per kWh electricity is used and corrected for CO₂ emissions from the KN plant (12 ton/ year). After start-up the expected reduction will be validated

⁵ The actual reduction depends, among other things, on the annual production volumes of the nearby company from which the waste stream will be used.

Article 4 – Efforts of Nobian, the State, the Province of Groningen, and the Province of Overijssel with respect to Project MVR

1. Nobian shall:

- a. with respect to the Delfzijl site of Project MVR:
 - i. continue to work out the relevant permit applications for all Permits in more detail and submit those to the relevant authority as set forth in the relevant Project Plan (Annex IV);
 - ii. periodically schedule meetings with the relevant authorities to discuss the progress of each Permit application and to review the overall process of the Delfzijl site of Project MVR, including its impact on ongoing and planned Permit applications, in order to assess and potentially prioritize them based on their individual impacts; and
 - iii. continue the discussions with Groningen Sea Port (GSP), “Samenwerkende Bedrijven Eemsdelta” (SBE) and/or current utility customers of Nobian at CPD for (i) the future set-up of the steam, electricity and other utility supply and (ii) explore opportunities for use of additional available process water.
- b. with respect to the Hengelo site of Project MVR:
 - i. take similar actions as described for the Delfzijl site of Project MVR under Article 4 sub 1 (a) sub-sub (i), and (ii); and
 - ii. engage and collaborate with the State, the Province of Overijssel and TenneT to jointly investigate the forecasted regional electricity demand and supply and investigate, if needed, possible temporary solutions for the time between implementing the MVRs and the upgrade of the relevant grid infrastructure.

2. The State shall:

- a. with respect to the Delfzijl site of Project MVR:
 - i. use reasonable efforts to facilitate, where possible and within its purview, timely decision-making on Permit applications and, whilst respecting their respective authority and function under public law, use reasonable efforts to facilitate relevant public entities and authorities whose actions and/or decisions are required for obtaining any Permit to contribute to timely decision-making;
 - ii. use reasonable efforts to pursue opportunities with Nobian and the relevant authority to process Permits in parallel if possible within the applicable legal framework;
 - iii. use reasonable efforts to consult relevant authorities and their advisers (if any) to come to an aligned view on relevance and prioritization of the Permits;
 - iv. support the relevant authority in case of human capital resource constraints via the expert pool (as mentioned in the Considerations);
 - v. use reasonable efforts to assist in identifying a workable solution (i) for adjustments to the steam and other utility supply to CPD once the Delfzijl site of the MVR Project is implemented, in cooperation with Nobian and all parties involved, and (ii) with Nobian and TenneT for continued reliable and sufficient transport capacity (electricity) to CPD; and
 - vi. endeavour to make renewable electricity more accessible (within the boundaries of the law) to the industry.

- b. with respect to the Hengelo site of Project MVR:
 - i. take similar actions as described for the Delfzijl site of Project MVR under Article 4 sub (2) a sub-sub (i), (ii), (iii), (iv) and (vi); and
 - ii. use reasonable efforts to assist in identifying a workable solution with Nobian and TenneT for continued reliable and sufficient transport capacity (electricity), for example within the MIEK or PMIEK, to implement the Hengelo Site of Project MVR.
- 3. Province of Groningen shall with respect to the Delfzijl site of Project MVR:
 - a. use reasonable efforts to procure that capacity and capabilities of the relevant authority are in line with the permit procedure (timing and milestones). If required, the relevant authority could use human capital resources from the expert pool mentioned in the Considerations;
 - b. use reasonable efforts to pursue opportunities with Nobian and the relevant authority to process Permits in parallel if possible within the applicable legal framework;
 - c. support Nobian in reviewing the progress of each Permit application and the overall process of the Delfzijl site of Project MVR, including its impact on ongoing and planned Permit applications, in order to jointly assess and potentially prioritize them based on their individual impacts;
 - d. use reasonable efforts to prioritize the Delfzijl site of Project MVR in initiatives such as the 'Cluster Energie Strategieën' (CES), energy boards and/or other assemblies, if necessary; and
 - e. together with other stakeholders, such as, but not limited to Chemport Europe and Groningen Seaports, use reasonable efforts to support the Parties in mapping out future demand and expected demand of steam and other utilities at CPD and neighboring facilities and subsequently use reasonable efforts to support the implementation project to safeguard sufficient utility availability for all parties involved.
- 4. Province of Overijssel shall with respect to the Hengelo site of Project MVR:
 - a. use reasonable efforts to procure that capacity and capabilities of the relevant authority are in line with the permit procedure (timing and milestones). If required, the relevant authority could use human capital resources from the expert pool mentioned in the Considerations;
 - b. use reasonable efforts to pursue opportunities with Nobian and the relevant authority to process Permits in parallel if possible within the applicable legal framework;
 - c. support Nobian in reviewing the progress of each Permit application and the overall process of the Hengelo site of Project MVR, including its impact on ongoing and planned Permit applications, in order to jointly assess and potentially prioritize them based on their individual impacts;
 - d. use reasonable efforts to prioritize the Hengelo site of Project MVR in initiatives such as the 'Cluster Energie Strategieën' (CES), energy boards and/or other assemblies, if necessary;
 - e. use reasonable efforts to elaborate together with Nobian and other stakeholders on a solution when Nobian's CHP can be shut down, to mitigate the effect for others in Hengelo; and
 - f. use reasonable efforts to assist in identifying a workable solution with Nobian and TenneT for continued reliable and sufficient transport capacity (electricity), for example within the MIEK or PMIEK, to implement the Hengelo site of Project MVR.

Article 5 – Efforts of Nobian, the State and the Province Zuid-Holland with respect to Project Rotterdam

1. Nobian shall:
 - a. continue to work out the relevant permit applications for all Permits in more detail and submit those to the relevant authority as set forth in the relevant Project Plan (Annex IV); and
 - b. periodically schedule meetings with the relevant authorities to discuss the progress of each Permit application and to review the overall process of Project Rotterdam, including its impact on ongoing and planned Permit applications, in order to assess and potentially prioritize them based on their individual impacts.
2. The State shall:
 - a. use reasonable efforts to facilitate, where possible and within its purview, timely decision-making on permit applications for any Permit and, whilst respecting their respective authority and function under public law, use reasonable efforts to facilitate relevant public entities and authorities whose actions and/or decisions are required for obtaining any Permit to contribute to timely decision-making;
 - b. use reasonable efforts to explore options with Nobian and the relevant authority to process Permits in parallel if possible within the applicable legal framework;
 - c. use reasonable efforts to consult relevant authorities and their advisers (if any) to come to an aligned view on relevance and prioritization of the Permits;
 - d. support the relevant authority in case of human capital resource constraints via the expert pool (as mentioned in the Considerations); and
 - e. endeavour to make renewable electricity more accessible (within the boundaries of the law) to the industry.
3. Province of Zuid-Holland shall:
 - a. use reasonable efforts to procure that capacity and capabilities of the relevant authority are in line with the permit procedure (timing and milestones). If required, the relevant authority could use human capital resources from the expert pool mentioned in the Considerations;
 - b. pursue opportunities with Nobian and the relevant authority to process Permits in parallel if possible within the applicable legal framework;
 - c. support Nobian in reviewing the progress of each permit application and the overall process of Project Rotterdam, including its impact on ongoing and planned Permit applications, in order to jointly assess and potentially prioritize them based on their individual impacts;
 - d. use reasonable efforts to prioritize Project Rotterdam in initiatives such as the 'Cluster Energie Strategieën' (CES), energy boards and/or other assemblies, if necessary; and
 - e. engage with Nobian and other stakeholders to optimize the relief provided to the grid, thereby enabling electrification projects and supporting other companies on-site or in the surrounding area.

Article 6 – Nobian in The Netherlands and its sustainability plan

Nobian has the ambition to remain a leading Dutch and European essential chemicals company and employer of choice. Nobian anticipates for the long term, beyond the term of the conclusion of the Agreement and the realization of the Projects, to maintain the center of its business operations and production capacity in the Netherlands.

To that effect Nobian will use reasonable efforts, among others:

- a. to continue investing in its Dutch production facilities in a sustainable way;
- b. to keep one or more registered offices in the Netherlands;
- c. to keep its production in the Netherlands at least at current levels (with a preference to increase);
- d. to remain a substantial employer (local and national) at its sites and its Dutch offices;
- e. to keep investing in innovation and knowledge institutions in the Netherlands; and
- f. to keep investing in local communities.

Nobian's ambition and efforts as set out in this Article 6 are based on a business environment that continues to create adequate conditions for investment and the required permits, including the Business Critical Permits, to enable it to conduct its business.

In addition to Nobian's ambition and efforts, Nobian aims to adhere to its sustainability plan beyond 2030. In its sustainability report 2023, published on its website, Nobian has furthermore formulated the following targets:

CO ₂ reduction	▪ Scope 1 and 2 reduction: 25% by 2025, 50% by 2030 and 100% by 2040 compared to 2020 ▪ Scope 3 reduction: 2% by 2025, 20% by 2030 and 50% by 2040 compared to 2020
Renewable energy	▪ 50% share of renewable energy by 2025 ▪ 66% share of renewable energy by 2030 ▪ 100% renewable energy by 2040

These targets do not yet reflect the accelerated reduction of Scope 1 CO₂ emissions that will result from the execution of Project MVR. As a result of the execution of Project MVR, Nobian will reduce Scope 1 CO₂ emissions to almost zero. Therefore, the targets for the reduction of Scope 1 and 2 mentioned in the table above will primarily apply to Scope 2 emissions as of 2030 and beyond.

Article 7 – Monitoring

The monitoring process with respect to (direct and indirect) CO₂ reduction is specified for the Projects in the Subsidy Decisions. Nobian shall in the context of that monitoring process also provide the necessary and relevant data with respect to the other reductions, savings and realization mentioned in Article 2, so that these data can be included in the monitoring.

Article 8 – Governance

Program committee Maatwerk Nobian

1. Because of the importance of mutual involvement and the exchange of information with regard to the development and monitoring of the Projects and the Agreement as a whole (including project 4 and 5 described in the JLoI), the Parties shall establish and maintain a program committee.

2. The program committee shall consist of representatives of Nobian, KGG, IenW, the Provinces of Groningen, Zuid-Holland and Overijssel and the 'clusterregisseurs' Noord-Nederland, Rotterdam-Moerdijk and Cluster 6.
3. Unless otherwise agreed, the program committee meets quarterly. A meeting will also be scheduled at the request of any of the parties represented in the program committee.
4. The program committee will:
 - (a) discuss the overall status, progress and implementation of the Projects and the tailor-made approach in general as far as it concerns Nobian;
 - (b) discuss any actions that might be considered in connection with the Projects;
 - (c) obtain information from the project committees as well as from the relevant parties involved in project 4 and 5;
 - (d) discuss any other relevant element relating to the implementation of the Projects and the achievement of the objectives, and any party can propose items to be discussed; and
 - (e) discuss any differences of opinion.
5. Each party represented in the program committee is responsible for designating and/or replacing from time to time the members (who must have an appropriate minimum level of seniority) of the program committee representing it.
6. The responsibilities and authority of each party represented in the program committee are and will remain as set out in the Subsidy Decisions and the Agreement. The program committee is expressly not a body that can independently take binding decisions and a party in the program committee cannot and will not be held to positions taken in the program committee in a formal or legal sense.

Project committees

7. The Parties shall establish and maintain separate project committees for the Delfzijl site and Hengelo site of Project MVR and for Project Rotterdam to discuss the day-to-day progress of the Projects.
8. Each project committee shall consist of representatives of Nobian, KGG, IenW, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Rijkswaterstaat, the relevant provinces and (for Project MVR) TenneT.
9. Unless otherwise agreed, the project committees meet once a month.
10. Each project committee will:
 - (a) discuss day-to-day activities related to the relevant Project and respective obligations;
 - (b) discuss progress and status of the relevant Project and report to the program committee;
 - (c) discuss and jointly update the time schedule of the relevant Project.
11. The responsibilities and authorities of each party represented in the project committee(s) are and will remain as set out in the Subsidy Decisions and the Agreement. The project committees are expressly not bodies that can independently take binding decisions and a party in a project committee cannot and will not be held to positions taken in a project committee in a formal or legal sense.

Annual meeting between Nobian and KGG

12. Unless otherwise agreed between the Parties, the CEO of Nobian and the Minister of Climate Policy and Green Growth, or their duly authorized representatives, shall meet at least once a year to discuss the implementation of the Projects (including Projects 4 and 5 as defined in the JLoI) and the related efforts of the Parties under the Agreement.

Parties will at the request of any Party evaluate the governance and discuss possible amendments to the governance.

Article 9 - No limitation of authority and discretion public bodies and authorities

The Agreement shall not in any way whatsoever limit, prejudice or affect any authority, governmental body or public authority to exercise its rights or perform its obligations under applicable law, including but not limited to any decisions regarding licenses, review of permit applications or enforcement thereof.

Article 10 – Force Majeure

1. For the purposes of the Agreement, "**Force Majeure**" means a shortcoming (*tekortkoming*) that according to article 6:75 Dutch Civil Code ("Burgerlijk Wetboek") cannot be attributed (*toegerekend*) to the Party claiming Force Majeure ("**Claiming Party**").
2. Force Majeure may include, but is not limited to (a) Nobian not acquiring the Business Critical Permits, (b) insufficient electricity network capacity to execute the Projects by Nobian and to operate the Projects at full capacity, (c) natural disasters, (d) pandemics, (e) war, (f) trade embargo, or (g) a large-scale decline in European demand in the chemical sector, which can be evidenced amongst others by the Eurochlor-index.
3. If a Party is fully or partly prevented due to Force Majeure from performing its obligations under the Agreement and such Party complies with the requirements of Article 10.4, it shall be released (and not merely suspended) from those obligations for the period of time and to the extent that such Force Majeure prevents its performance.
4. The Claiming Party shall as soon as practicable after learning of the Force Majeure notify the other Parties in writing of the commencement of the Force Majeure and, to the extent then available, provide to them a non-binding estimate of the extent and expected duration of its inability to perform under the Agreement. The Claiming Party shall use all reasonable efforts to mitigate the effects of the Force Majeure and shall, during the continuation of the Force Majeure, provide the other Parties with reasonable updates, when and if available, of the extent and expected duration of its inability to perform under the Agreement.
5. In the event, and to the extent, a Party's obligations are released for the duration of the Force Majeure (or the period to overcome the Force Majeure) by Force Majeure, any corresponding obligations of the unaffected Parties shall also be released.

Article 11 – Legal status, term and termination

1. The Agreement enters into force after all Parties have signed the Agreement and shall then constitute legally valid, binding and enforceable obligations on the Parties hereto. The Agreement shall continue in full force and effect until 2040 or until 12 years after commissioning Project MVR, whichever is earlier.
2. A Party may terminate (*opzeggen*) the Agreement with immediate effect upon serving a written notice:
 - a. if any of the other Parties becomes bankrupt or insolvent, goes into liquidation, has a receiving or administration order made against it, compounds with its creditors, or carries on business under a receiver, trustee or manager for the benefit of its creditors, or
 - b. if any of the other Parties falls short in the fulfilment of its obligations under the Agreement and such shortcoming, if capable of being remedied, is not remedied within 30 days after a notice to that effect.
3. A Party may terminate (*opzeggen*) the Agreement with immediate effect upon serving a written notice, but only to the extent that it pertains to Project MVR, in case the Subsidy Decision MVR for any reason is revoked or lapsed (*vervallen*) (which includes withdrawal (*intrekking*) or the subsidy amount being set at zero euro), or in case the

Subsidy Decision MVR is otherwise terminated. In case of a modification (*wijziging*) or a partly revocation of the Subsidy Decision MVR, or in case the subsidy amount is changed, Parties shall discuss in good faith whether a modification of the Agreement is necessary.

4. Article 11.3 shall apply to Project Rotterdam as well, whereby "Project MVR" should read "Project Rotterdam" and "Subsidy Decision MVR" should read "Subsidy Decision Rotterdam".
5. The terminating Party is not liable for any damages or compensation of costs whatsoever towards (any of) the other Parties unless such Party is in breach of its obligations under the Agreement.

Article 12 - Implementation in accordance with the law

The Agreement will be implemented in accordance with international law, European law and Dutch law, in particular to the extent that the Agreement is within the scope of the international, European and Dutch rules on procurement, competition, state aid and technical standards and regulations.

Article 13 – No dissolution or annulment

Each Party irrevocably waives its right to dissolve (*ontbinden*), rescind or annul (*vernietigen*) the Agreement, whether fully or partly, pursuant to articles 6:228, 6:265 and 6:270 BW, or to request a court to amend the Agreement pursuant to section 6:230 (2) BW. Furthermore, a Party in error (*dwalend*) shall bear the risk of that error in entering into the Agreement.

Artikel 14 – Notices

Any notice and/or correspondence under the Agreement must be in writing and sent to a Party by letter or email to the addresses set out in Annex VI of the Agreement.

Article 15 – Assignment

A Party may not transfer or assign the Agreement or any of its rights hereunder in any way whatsoever, or have such rights transferred by way of a legal merger or demerger, without the prior written consent of all other Parties.

Article 16 – Amendments

Any amendments or additions to the Agreement shall be valid and binding only if made in writing and duly signed by or on behalf of all Parties.

Article 17 – Partial Invalidity

If, at any time, any provision of the Agreement is held to be illegal, invalid or unenforceable in whole or in part, the provision in so far as it is illegal, invalid or unenforceable has no effect and is deemed not to be included in the Agreement. This shall not affect or impair any of the remaining provisions of the Agreement. The Parties shall use all reasonable endeavours to replace illegal, invalid or unenforceable provisions by a valid provision the effect of which is as close as possible to the intended effect of the illegal, invalid or unenforceable provisions.

Article 18 – Third Party Rights

Parties do not intend for any third party to have any rights under the Agreement or be able to enforce the Agreement and Parties exclude to the extent permitted any such third-party rights that might otherwise be implied.

Article 19 – Agreement, Subsidy Decisions and JLoI

1. The Agreement constitutes the agreements between Parties with respect to the Projects, with the exception of the execution of the Projects and the financial support referred to in article 3.
2. The execution of the Projects and the financial support referred to in article 3 is laid down exclusively in and governed only by the Subsidy Decisions.
3. For project 4 and 5 described in the JLoI, no separate tailor-made agreement will be drafted and they remain subject to the provisions of the JLoI, with the amendment that the financial commitments of Project Delsalto are brought within the scope of the Agreement. When the Agreement terminates in accordance with article 11.1 or 11.2, the JLoI will terminate as well.

Article 20 – Counterparts

The Agreement may be executed in any number of counterparts and this has the same effect as if the signatures on the counterparts were on a single copy of the Agreement.

Article 21 - Governing law

The Agreement and any non-contractual obligation arising out of or in connection with it are governed by and shall be construed in accordance with the laws of the Netherlands.

Article 22 – Forum

Any dispute in connection with the Agreement, including any dispute regarding the existence, validity or termination of the Agreement or the consequences of its nullity or any non-contractual obligation arising out of or in connection with the Agreement, shall be subject to the exclusive jurisdiction of the courts of The Hague, the Netherlands.

Article 23 – Public disclosure

The Agreement will be made public by the State.

Signed in one original copy in the English language.

**The State of the Netherlands,
Minister of Climate Policy and Green Growth,**

*for administrative matters (bestuursrechtelijke aangelegenheden) in the capacity as
administrative body (bestuursorgaan),*

By: S.T.M. Hermans

Place:

Date:

**The State of the Netherlands,
State Secretary for Public Transport and the Environment,**

*for administrative matters (bestuursrechtelijke aangelegenheden) in the capacity as
administrative body (bestuursorgaan),*

By: C.A. Jansen

Place:

Date:

Nobian Chemicals B.V.

By: M. Koenig

Place:

Date:

Province of Groningen

Provincial Executives

*in their capacity as administrative body
(bestuursorgaan)*

By: H.E. Emmens
Place:
Date:

By: H.E. Emmens
Place:
Date:

Province of Overijssel

Provincial Executives

*in their capacity as administrative body
(bestuursorgaan)*

By: E.N.W. Hoogland
Place:
Date:

By: E.N.W. Hoogland
Place:
Date:

Province of Zuid Holland

Provincial Executives

*in their capacity as administrative body
(bestuursorgaan)*

By: A. Weverling
Place:
Date:

By: A. Weverling
Place:
Date:

Annexes

Annex I: Expression of Principles between the State and Nobian

Annex II: Joint Letter of Intent between the State and Nobian and co-signed by the Province of Overijssel and the Province of Zuid-Holland

Annex III: Subsidy Decisions

- a. Subsidy Decision MVR;
- b. Subsidy Decision Rotterdam;
- c. Subsidy Decision Delsalto

Annex IV: Description of the Projects and General Permit overview of the Project MVR and Project Rotterdam

Annex V: Confidential - Detailed risk assessment and detailed permit overview of Project MVR and Project Rotterdam. Not disclosed for reasons of business confidentiality

Annex VI: Notices

Annex I - Expression of Principles between the State and Nobian

[Expression of Principles Nobian | Publicatie | Rijksoverheid.nl](#)

Annex II - Joint Letter of Intent between the State and Nobian and co-signed by the Province of Overijssel and the Province of Zuid-Holland

[Joint Letter of Intent Nobian | Publicatie | Rijksoverheid.nl](#)

Annex III: Subsidy Decisions

Annex III. a: Subsidy Decision MVR

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Nobian Chemicals B.V.
Van Asch van Wijckstraat 53
3811LP Amersfoort

Datum
Betreft Subsidiebeschikking Nobian MVR Project

Besluit

Elektrificatie productieproces door middel van MVR technologie

verplichtingnummer: 1300035669

Kenmerk: 89942396

Geachte heer,

1. Aanvraag

Op 9 september 2024 heb ik een 'Oproep tot voorstellen voor additionele CO₂-reductie middels elektrificatie' ('Oproep') onder het 'Raamwerk voor oproepen tot voorstellen voor additionele CO₂-reductie middels elektrificatie' ('Raamwerk') gepubliceerd en opengesteld waarin ik oproep voorstellen te doen voor snellere en ambitieuzere reductie van broeikasgasemissies (hierna: "CO₂")⁶ uit industriële activiteiten die fossiele inputfactoren gebruiken middels elektrificatie.

In navolging van het door Nobian Chemicals B.V. (hierna: Nobian) ingediende plan in het kader van de Oproep onder het Raamwerk heeft u namens Nobian in de brief van 8 november 2024 met kenmerk 89942507 subsidie aangevraagd voor het project betreffende 'additionele CO₂-reductie van tenminste 0,1 Mton middels elektrificatie van een groot deel van het productieproces van Nobian in Nederland' zoals omschreven in het projectplan bij die brief (hierna: Project). In die brief heeft u onder meer een projectplan, een uitgewerkt businessplan met een degelijke financiële en technische onderbouwing en een financieel model ten aanzien van het Project aan mij overgelegd.

1.1 Procesverloop

De overheid neemt maatregelen om Nederland te beschermen tegen de gevolgen van klimaatverandering. Daarnaast kan verdere opwarming van de aarde beperkt worden door de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Er zijn extra inspanningen voor CO₂ reductie nodig om de doelen uit bijvoorbeeld het Klimaatakkoord van Parijs, de Europese Klimaatwet en de nationale Klimaatwet te behalen.

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Verduurzaming
Industrie

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/kgg

Behandeld door

Ons kenmerk

Uw kenmerk

Bijlage(n)

1. Uitvoeringsovereenkomst
2. Toelichting monitoring
3. Controleprotocol
4. Mechanisme om overfinanciering te voorkomen

⁶ Onder broeikasgasemissies wordt verstaan CO₂ of andere broeikasgassen, uitgedrukt in CO₂-equivalenten.

Om in 2050 klimaatneutraal te zijn, is het doel voor 2030 aangescherpt tot tenminste 55% CO₂ reductie en wordt gestreefd naar 60% CO₂-reductie in 2030, en naar het realiseren van een groene economie die klimaatneutraal, fossielvrij en circulair is. De industrie in Nederland moet uitkomen op ongeveer 29,2 Mton⁷ CO₂ uitstoot in 2030. De maatwerkaanpak verduurzaming industrie is een belangrijk instrument om de klimaatdoelstelling voor de industrie van 2030 te behalen én om extra CO₂ ten opzichte van het effect van de nationale CO₂ heffing industrie te reduceren. In het kader van de maatwerkaanpak is een Expression of Principles (EoP) op 12 december 2022 en een Joint Letter of Intent (JLoI) op 21 november 2023 met u gesloten.

In het kader van mijn beleid gericht op de verduurzaming van de Nederlandse industrie en het realiseren van de Nederlandse klimaatdoelstellingen heb ik op 9 september 2024 een Oproep onder het Raamwerk opengesteld. Naar aanleiding daarvan heeft u een voorstel ingediend voor realisatie van een project waarmee door een reductie van 524 Kton ten minste 40% CO₂-reductie kan worden behaald, waarvan ten minste 0,1 Mton additionele CO₂-reductie vóór 2030 ten opzichte van de hoeveelheid te reduceren CO₂ volgens de nationale CO₂-heffing industrie als bedoeld in de Wet belastingen op milieugrondslag, hoofdstuk VIB (hierna: additionele CO₂ reductie).

U bent een onderneming zoals gedefinieerd in paragraaf 4 van de Oproep en paragraaf 4 van het Raamwerk (Doelgroep) en uw ingediende voorstel voldoet aan de randvoorwaarden van de Oproep en het Raamwerk.

Op 7 oktober heeft u een voorstel ingediend in het kader van de Oproep die onder het Raamwerk is opengesteld. RVO heeft aangegeven dat uw voorstel voldoet aan de voorwaarden van het Raamwerk en de Oproep en heeft een aantal aandachtspunten meegegeven bij de verdere beoordeling van de subsidie. Vervolgens heeft u bij brief van 8 november 2024 voor een bedrag van € 147.537.383 subsidie aangevraagd voor het Project. Daarbij heeft u onder meer een projectplan, een uitgewerkt businessplan met een degelijke financiële en technische onderbouwing en een financieel model ten aanzien van het Project aan mij overlegd. Deze documenten vormen samen de gegevens en bescheiden zoals bedoeld in artikel 4.2, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en zijn mede de basis voor dit besluit.

1.2 Beoordeling aanvraag

Het Project zoals beschreven in uw aanvraag past binnen het kader van versnelde en additionele CO₂ reductie in de Nederlandse industrie om ambitieuzere klimaatdoelstellingen te realiseren.

Nobian heeft een grote zoutfabriek in Delfzijl en Hengelo. Het in het projectplan omschreven Project omvat het vervangen van twee (van de drie) door stoom aangedreven (Multi Effect Evaporation technologie (MEE)) installaties voor zoutproductie in Delfzijl door twee elektrisch aangedreven (Mechanical Vapor Recompression technologie (MVR)) installaties en één door MEE technologie aangedreven installatie voor zoutproductie in Hengelo door twee door MVR technologie aangedreven

⁷ Kamerbrief Kabinetsaanpak Klimaatbeleid van 19 September 2023, Kamerstuk 32813 nr. 1291.

installaties. Met de warmtepomptechnologie wordt de waterdamp, die ontstaat bij het afdampen van verhitte pek, op de juiste condities gebracht met een mechanische damp compressor. Deze MVR technologie is een volwassen technologie voor zoutproductie.

Het doel van het Project is om door middel van concrete investeringen in elektrificatie van het productieproces door het vervangen van MEE aangedreven installaties door MVR installaties in Delfzijl en Hengelo versnelde en additionele CO₂ reductie vóór 2030 te realiseren. Uit het projectplan bij uw aanvraag volgt dat het Project (i) ten minste 40% CO₂-reductie kan bewerkstelligen ten opzichte van de toestand voorafgaand aan de steun en (ii) is gericht op realisatie van een additionele CO₂-reductie van ten minste 0,1 Mton vóór 2030 ten opzichte van 2020. Het gaat daarbij om de maximaal toegestane uitstoot zoals bepaald door de Nederlandse Emissie autoriteit (NEa) volgens de aangescherpte nationale CO₂ heffing industrie in 2030 op het moment dat een officiële aanvraag voor subsidie wordt ingediend om voor het Project steun te verlenen.

Blijkens het projectplan bij uw aanvraag heeft Nobian de ambitie om de eerdere doelstelling om in 2040 CO₂ neutraal te zijn met 10 jaar te versnellen en leidt realisatie van het Project tot een reductie van de jaarlijkse emissies van 524 Kton CO₂ ten opzichte van 2020, waarvan ten minste 0,1 Mton additionele CO₂ reductie vóór 2030 (ten opzichte van 2020).

In Delfzijl wordt de fossiele emissie vóór uitvoering van het Project veroorzaakt door de WKK Delesto B.V. Delesto B.V. bestaat uit Delesto 1 en Delesto 2. De CO₂-reductie in Delfzijl wordt gerealiseerd doordat als gevolg van het Project Delesto 1 wordt uitgezet. Delesto 1 had een totale emissie van 300 Kton CO₂ in 2020. Delesto 2 wekt alleen elektriciteit op en blijft bij dit Project buiten beschouwing. De emissie van Nobian in Hengelo betrof 252 Kton CO₂ in 2020. In totaal komt daarmee de CO₂ uitstoot in 2020 die relevant is voor dit Project uit op 552 Kton. In totaal valt hiervan 280 Kton⁸ CO₂ onder de Nederlandse CO₂ heffing. Op basis van de nationale CO₂ heffing moet Nobian in 2029 tenminste 137 Kton⁹ CO₂ reduceren. Met de realisatie van 524 Kton CO₂ reductie wordt daarmee 387 Kton¹⁰ additionele CO₂ gereduceerd in 2029. Voor de effectiviteit van het Project is het noodzakelijk om de uitstoot van Delesto 1 te betrekken bij de beoordeling van deze subsidieaanvraag en daar gepaste voorschriften aan te verbinden.

Alles overwegend ben ik bereid om het Project financieel te ondersteunen door middel van een subsidie. Deze subsidie zal dienen ter versnelling van een additionele CO₂ reductiestrategie. Zonder deze subsidie zou de implementatie van dit Project nu niet rendabel zijn voor Nobian en daardoor niet of later worden uitgevoerd.

1.3 Europeesrechtelijke aspecten

Op grond van artikel 7 van de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies verleen ik geen subsidie als dit naar mijn oordeel leidt tot het verlenen van

⁸ Delesto 1 valt in 2020 voor 152,2 Kton onder de CO₂ heffing en Hengelo voor 127,8 Kton.

⁹ Nobian ontvangt in 2029 voor 143 Kton aan dispensatierechten voor Delesto (76 Kton) en Hengelo (67 Kton). Het verschil tussen 280 Kton uitstoot in 2020 onder de heffing en de hoeveelheid dispensatierechten in 2029 (143 Kton) komt daarmee uit op 137 Kton aan CO₂ reductie.

¹⁰ Dit getal is het verschil tussen 524 Kton CO₂ reductie door het Project en 137 Kton aan reductie in 2029 op basis van de heffing.

ongeoorloofde staatssteun in de zin van artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: VWEU).

Staatssteun

Steun voor investeringen die leiden tot i) een substantiële vermindering van broeikasgasemissies uit industriële activiteiten die momenteel fossiele brandstoffen gebruiken als energiebron of grondstof, of ii) een substantiële vermindering van het energieverbruik in industriële activiteiten en procedés, worden door de Europese Commissie als verenigbaar met de interne markt beschouwd overeenkomstig artikel 107, lid 3, onder c VWEU, mits aan de voorwaarden in paragraaf 2.6 van het Tijdelijk crisis- en transitiekader voor staatssteunmaatregelen ter ondersteuning van de economie na de Russische agressie tegen Oekraïne (hierna: TCTF) is voldaan.

Ingevolge artikel 107, lid 3, onder c VWEU juncto paragraaf 2.6 TCTF heb ik een Raamwerk opgesteld voor investeringen die zorgen voor additionele CO₂-reductie door middel van elektrificatie. Dit Raamwerk heb ik ter goedkeuring voorgelegd aan de Europese Commissie. De Europese Commissie heeft bij besluit van 25 juli 2024 onder vermelding van het kenmerk C(2024) 5480 hieraan goedkeuring verleend onder nummer State Aid SA.112112 (2024/N) – Netherlands – 2.6 TCTF: Aid for decarbonisation of industrial production processes through electrification.

Bij investeringen in projecten waarmee industriële productieprocessen middels elektrificatie worden gedecarboniseerd kan ondersteuning worden geboden volgens de voorwaarden van paragraaf 2.6 van de TCTF. Die voorwaarden zijn nader uitgewerkt in de hiervoor genoemde Oproep onder het Raamwerk.

Ik heb geconcludeerd dat er sprake is van een Project waarvoor investeringssteun wordt gevraagd met als doel versnelde en additionele CO₂ reductie. Deze investeringssteun maakt het mogelijk dat Nobian in staat is om broeikasgasemissies uit industriële activiteiten die momenteel fossiele brandstoffen gebruiken als energiebron of grondstof substantieel te verminderen door verder te gaan dan de van kracht zijnde Unienormen en verder te gaan dan het verwachte effect van de nationale CO₂ heffing industrie en geldende nationale normen. Uit uw aanvraag blijkt dat het Project erop gericht is dat vanaf 2030 de jaarlijkse emissie gereduceerd wordt met 524 Kton CO₂ emissies ten opzichte van 2020, waarmee ten minste 40% CO₂ reductie kan worden behaald ten opzichte van de toestand voorafgaand aan de steun. Dit omvat ten minste 0,1 Mton additionele CO₂ reductie vóór 2030 ten opzichte van 2020. Dit heeft u onderbouwd aan de hand van de huidige uitstoot en aan de hand van de gemiddeld gemeten uitstoot over de laatste vijf kalenderjaren voor de subsidieaanvraag (2019-2023), vergeleken met de uitstoot na realisatie van het Project.

Daarmee is voldaan aan het vereiste in paragraaf 2.6, randnummer 81, aanhef van de TCTF en de desbetreffende voorwaarde in het Raamwerk en de Oproep.

Tevens heb ik vastgesteld dat de voorgenomen investeringen in elektrificatie zoals voorzien in het Project voldoen aan de voorwaarden in het Raamwerk en de Oproep en daarmee aan de voorwaarden van

paragraaf 2.6 van de TCTF. Van belang is daarbij onder meer dat de rechtstreekse broeikasgasemissies van de betreffende industriële installatie die momenteel fossiele brandstoffen gebruikt als energiebron of grondstof, door middel van elektrificatie van de productieprocessen met minstens 40% kunnen worden verminderd ten opzichte van de toestand voorafgaand aan de steun.

Er is in het kader van dit Project geen sprake van een verschuiving van emissies of uitbreiding van de productiecapaciteit. Onderdeel van de verplichtingen ingevolge deze beschikking is dat de dispensatierechten onder de nationale CO₂ heffing industrie die Nobian realiseert op de industriële installaties te Delfzijl en Hengelo door het Project, niet mogen worden overgedragen naar andere exploitanten en/of andere industriële installaties.

Ingevolge paragraaf 2.6, randnummer 81 (p) van de TCTF en de voorwaarden in het Raamwerk en de Oproep geldt dat de in aanmerking komende kosten de investeringskosten in verband met het project betreffen, met name de kosten van uitrusting, machines of installaties die nodig zijn voor de elektrificatie. In het geval van een elektrificatieproject bedraagt de steunintensiteit niet meer dan 30% van de in aanmerking komende kosten.

Bij het voorstel is een financieel model aangeleverd waarin alle verwachte kastromen gedurende de looptijd van het project zijn opgenomen, waaronder de investeringen, de verwachte kostenbesparingen en de additionele baten van het project, zoals eventuele "groene premies", versus het scenario waarin het project niet wordt uitgevoerd (het counterfactual scenario). Deze kasstromen zijn verdisconteerd (contant gemaakt) tegen de gemiddelde gewogen vermogenskosten van de indiener (de WACC), waaruit een negatieve netto contante waarde volgt t.b.v. het terugvorderingsmechanisme. Dit model geeft aan dat het Project zonder financiële ondersteuning niet rendabel is.

Voorts heb ik vastgesteld dat in verband met de uitvoering van het Project(plan) geen in aanmerking komende kosten zijn gemaakt eerder dan na de aanvraag van 8 november 2024.

Beknpte informatie over deze subsidieverlening wordt bekendgemaakt op de uitgebreide staatssteunwebsite of via het IT-instrument van de Commissie. De volledige tekst van deze beschikking en de hierna te noemen uitvoeringsovereenkomst wordt gepubliceerd op de staatssteunwebsite en de website van de Rijksoverheid.

1.4 Bewaartermijn boekhouding

Ik wijs u erop dat de Europese Commissie nog gedurende tien jaar na de vaststelling van deze subsidie, deze achteraf kan controleren. Ik raad u aan de relevante documenten met betrekking tot deze subsidie gedurende deze periode te bewaren.

2. Besluit

In het kader van mijn beleid gericht op de verduurzaming van de Nederlandse industrie en het realiseren van de Nederlandse klimaatdoelstellingen verleen ik u hierbij, op grond van artikel 2, lid 1, onderdelen a en h, van de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies, subsidie voor de uitvoering van het Project waarvoor u subsidie hebt aangevraagd.

2.1 Uitvoeringsperiode

Het Project dient uiterlijk 36 maanden nadat de opschortende voorwaarden verbonden aan de toekenning van de subsidie in vervulling zijn gegaan (dus in het laatst mogelijke scenario uiterlijk 31 december 2028) voltooid en operationeel te zijn.

2.2 Subsidiebedrag

Het subsidiebedrag zal maximaal 30% van de in aanmerking komende kosten bedragen of, indien lager, niet meer dan het bedrag dat nodig is om de netto contante waarde van het Project op nihil te bepalen. Met dien verstande, dat het maximale subsidiebedrag nooit meer kan bedragen dan € 200 miljoen. In het geval dat al eerder steun is ontvangen door de onderneming die een subsidieaanvraag doet op basis van de opengestelde oproep tot voorstellen, kan slechts een zodanig bedrag aan subsidie worden toegekend, opdat het totale bedrag aan subsidies niet meer bedraagt dan het bedrag dat op grond van de Europese steunkaders is toegestaan.

De op grond van de opengestelde oproep voor voorstellen toegekende steun mag worden gecumuleerd met andere staatssteun, met uitzondering van steun in het kader van afdeling 2.5.2 van het TCTF, of met centraal beheerde fondsen, mits die steun(maatregelen) betrekking hebben op verschillende aanwijsbare in aanmerking komende kosten. De overeenkomstig methode i (Paragraaf 5.2 Financieel, onder Steunintensiteit, onder i) toegekende subsidie mag worden gecumuleerd met andere staatssteun of met centraal beheerde middelen in verband met overlappende in aanmerking komende kosten, mits het op grond van methode i toegestane maximale steunbedrag niet wordt overschreden.

De overeenkomstig 81, p) van het TCTF toegekende steun mag worden gecumuleerd met andere steun of met centraal beheerde Uniefondsen in verband met overlappende in aanmerking komende kosten, op voorwaarde dat de hoogste steunintensiteit en/of het hoogste steunbedrag die op grond van een van de desbetreffende voorschriften gelden, niet worden overschreden.

De subsidie wordt ten hoogste vastgesteld op € 147.537.383, exclusief BTW gelet op de gegevens opgenomen in uw aanvraag en is berekend volgens de bij uw aanvraag gevoegde begroting.

2.3 In aanmerking komende kosten

Overeenkomstig artikel 81, onder p), van het TCTF-kader komen de in aanmerking komende projectkosten overeen met de investeringskosten in verband met het project. Investeringskosten worden gedefinieerd als de kosten voor het verwerven of produceren van materiële of immateriële activa die nodig zijn voor de uitvoering van het elektrificatieproject, met inbegrip van uitrusting, machines, installaties, octrooirechten, licenties, know-how of andere intellectuele eigendom. Maximaal 15% van de

investeringskosten mag bestaan uit kosten die verband houden met de kosten van front-end engineering, ontwerp, inkoop, voorbereiding en projectbeheer voorafgaand aan de constructie. Prognoses van de in aanmerking komende projectkosten moeten worden gestaafd door historische aankooprijzen, indicatieve offertes enz.

Investeringskosten omvatten uitsluitend kosten die worden geactiveerd en – indien toegestaan – worden afgeschreven volgens toepasselijke boekhoudnormen. Exploitatiekosten en andere kosten die volgens de toepasselijke standaarden voor het opstellen van jaarrekeningen ten laste worden genomen in het jaar waarin ze worden gemaakt, worden niet als investeringskosten beschouwd.

De volgende investeringskosten komen niet in aanmerking:

- kosten die de subsidieontvanger heeft gemaakt vóór de indiening van de aanvraag;
- de restwaarde van installaties en machines die specifiek voor de in aanmerking komende activiteiten zijn aangekocht;
- kosten van het verhogen van de productiecapaciteit;
- kosten van sloop en afschrijving van bestaande machines en installaties.

Voor de toepassing van de hierboven genoemde punten geldt dat winstopslagen bij transacties binnen een groep alleen in aanmerking zijn genomen voor zover het gebruikelijk is om die winstopslagen ook bij soortgelijke transacties buiten de groep in rekening te brengen.

2.4 BTW

U heeft mij opgegeven dat u wel BTW-plichtig bent. Aangezien u de BTW met de fiscus kunt verrekenen, is het subsidiebedrag exclusief alle belastingen waaronder de BTW.

2.5 In aanmerking komende investeringskosten voor dit Project

Op grond van uw projectplan en begroting raam ik de in aanmerking komende investeringskosten voor dit Project op € 491.791.277. De door u bij de aanvraag aangeleverde begroting en het overzicht van de investeringskosten zijn rechtstreeks aan het Project toe te rekenen, zullen op uw balans geactiveerd worden en komen daarmee in aanmerking voor subsidiesteun. Hiermee komt het totaalbedrag van de investeringskosten waarvoor steun kan worden verleend op € 491.791.277 en de maximale subsidie op 30% van dit bedrag, namelijk € 147.537.383.

2.6 Uitvoeringsovereenkomst

De subsidie zal mede worden beheerst door de uitvoeringsovereenkomst zoals bijgevoegd bij deze beschikking als bijlage 1 en vormt een integraal onderdeel van de subsidie. Deze uitvoeringsovereenkomst regelt een aantal aspecten van de uitvoering en de verhouding tot de Staat en vormt de uitvoeringsovereenkomst als bedoeld in artikel 4:36 van de Awb.

Deze subsidie wordt verstrekt onder de opschortende voorwaarde dat ik uiterlijk op 19 december 2024 een rechtsgeldig ondertekende uitvoeringsovereenkomst conform bijlage 1 van deze beschikking retour heb ontvangen, bij gebreke waarvan deze subsidiebeschikking vervalft.

2.7 Subsidieverplichtingen

Aan de subsidie zijn de volgende voorwaarden en verplichtingen verbonden:

1. U dient het Project volledig uit te voeren overeenkomstig het bij de aanvraag ingediende projectplan en binnen de daarin voorziene tijdsduur.
2. De te realiseren CO₂ reductie van 524 Kton waaronder de additionele CO₂ reductie van tenminste 0,1 Mton (ten opzichte van referentiejaar 2020) uit het betreffende projectplan, dient vóór 1 januari 2030 te zijn gerealiseerd (te meten in 2030 met behulp van de cijfers die zijn aangeleverd bij de NEa).
3. Naast de in onderdeel 2 genoemde additionele CO₂ reductie dienen de rechtstreekse CO₂-emissies van elke industriële installatie¹¹ die momenteel fossiele brandstoffen gebruikt als energiebron of grondstof, met minstens 40% te worden verminderd ten opzichte van de toestand voorafgaand aan de steun. Dit dient te worden onderbouwd aan de hand van de huidige uitstoot, aan de hand van de gemiddeld gemeten uitstoot over de laatste vijf kalenderjaren voor de subsidieaanvraag (2019-2023), vergeleken met de uitstoot na realisatie van het Project.
4. Delesto 1 in Delfzijl en de WKK installatie nr. 25/26 Hengelo zullen niet zonder mijn voorafgaande toestemming door u of derden worden gebruikt nadat het Project operationeel is. Een eventueel verzoek tot tijdelijk gebruik van de installatie Delesto 1 en/of de betreffende WKK in Hengelo kan ik toewijzen in de opstartfase van het Project of indien het gebruik nodig is voor de doeleinden zoals uiteengezet in uw projectvoorstel bij de subsidieaanvraag. In overleg wordt bepaald wanneer Delesto 1 en de betreffende WKK Hengelo in zijn geheel ontmanteld worden. U staat ervoor in dat naast uzelf, ook Delesto B.V. deze verplichtingen nakomt.
5. U dient mij onverwijld een schriftelijke melding te doen zodra aannemelijk is dat de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend niet, niet tijdig of niet geheel zullen worden verricht of dat niet, niet geheel of niet tijdig aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen zal worden voldaan.
6. U dient voor elke essentiële wijziging in de aard of de uitvoering van het projectplan mijn voorafgaande schriftelijke toestemming te vragen. Geen toestemming is vereist voor een wijziging van de in de subsidieverlening gespecificeerde kostenposten indien als gevolg van deze wijziging de omvang van een kostenpost niet meer dan 15% wijzigt. Aan mijn toestemming kan ik nadere verplichtingen verbinden.
7. U dient mij onverwijld een schriftelijke melding te doen als er een verandering optreedt in de directe of indirecte zeggenschap over uw onderneming. Als deze verandering in zeggenschap de nationale veiligheid als gedefinieerd in artikel 1 van de Wet veiligheidstoets, investeringen, fusies en overnames in gevaar kan brengen of als door deze verandering in zeggenschap het Project niet, niet tijdig of niet volledig gerealiseerd dreigt te worden kan ik deze beschikking uiterlijk twee maanden na uw schriftelijke melding intrekken of wijzigen.

¹¹ Onder een industriële installatie wordt verstaan een broeikasgasinstallatie of lachgasinstallatie als bedoeld in artikel 71h onder c respectievelijk i van de Wet belastingen op milieugrondslag.

8. U monitort, evalueert en rapporteert op aantoonbare en systematische wijze de voortgang en resultaten (waaronder de omvang van de (additionele) CO₂ reductie) in vergelijking met de voorziene tijdsduur en kosten en resultaten van het Project zoals opgenomen in het door u ingediende projectplan, door middel van:
 - a. een jaarlijkse rapportage ten aanzien van de voortgang en realisatie van het Project, voor ingebruikname van het Project.
 - b. een jaarlijkse rapportage ten aanzien van de resultaten van het Project (waaronder de omvang van de (additionele) CO₂ reductie) na de ingebruikname van het Project.

De jaarlijkse rapportages dienen, ten minste één per jaar, vóór 1 april van het desbetreffende jaar, aan de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvO) te worden aangeleverd. De jaarlijkse rapportages dienen te voldoen aan de voorwaarden en de elementen te bevatten als neergelegd in bijlage 2 en worden jaarlijks besproken in een voortgangsgesprek tussen u en de minister van Klimaat en Groene Groei en/of RvO, tot 12 jaar nadat het Project zoals beschreven in 2.1 definitief is afgerond, is voltooid en operationeel is.
9. De inrichting van uw administratie dient zodanig te zijn dat deze aansluit bij de door u ingediende begroting en daaruit te allen tijde op eenvoudige en duidelijke wijze de rechtstreeks aan het Project te rekenen investeringskosten kunnen worden afgelezen. Ter zake van de loonkosten dient door middel van een urenadministratie vastgestelde urenverantwoording aanwezig te zijn.
10. In het geval er activiteiten door een derde of derden worden uitgevoerd, dient opdrachtverlening aan deze derde(n) plaats te vinden op basis van transparante criteria en marktconforme tarieven.
11. Op mijn verzoek dient u inlichtingen te verschaffen omtrent de voortgang of resultaten van het Project. Dit betreft ook de relevante informatie ter beoordeling of er sprake is van overmacht. U bent verplicht om op mijn verzoek medewerking te verlenen aan een evaluatie van het beleid op grond waarvan deze subsidie is verstrekt. Deze verplichtingen gelden tot vijf jaar na de datum van de beschikking tot subsidievaststelling.
12. U doet mij onverwijld schriftelijke mededeling van de indiening bij de rechtbank van een verzoek tot het op u van toepassing verklaren van de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen, tot verlening van surseance van betaling aan u of tot faillietverklaring van u.
13. Uiterlijk binnen 13 weken na de in deze beschikking genoemde einddatum dient u bij mij schriftelijk een verzoek om subsidievaststelling in. Dit verzoek dient vergezeld te gaan van:
 - a. Een eindrapport waarin verloop en eindresultaten van het gesubsidieerde Project zijn vastgelegd;
 - b. Een gespecificeerde opgave van alle rechtstreeks aan het Project toe te rekenen werkelijk gemaakte kosten, opgesteld conform de door u ingediende begroting;
 - c. Een controleverklaring conform het in bijlage 3 van deze beschikking opgenomen controleprotocol.
14. U voert het Project uit in overeenstemming met de voorwaarden en verplichtingen, opgenomen in het Raamwerk en de Oproep en paragraaf 2.6 van de TCTF.

15. Het is verboden het overschot aan dispensatierechten onder de nationale CO₂ heffing industrie die door middel van het gesubsidieerde Project worden gerealiseerd op de door u geëxploiteerde industriële installaties te Delfzijl en Hengelo over te dragen naar andere industriële installaties en/of exploitanten van dergelijke installaties als bedoeld in artikel 71k, eerste en tweede lid van de Wet belastingen op milieugrondslag. Voor zover nodig staat u ervoor in dat naast uzelf, ook EPE Delfzijl B.V. en/of Delesto B.V. dit verbod nakomen. De werkwijze met betrekking tot het overschot aan dispensatierechten is verwerkt in bijlage 2 van deze beschikking m.b.t. de monitoring.
16. U dient gedurende de realisatie van het Project jaarlijks aan te tonen dat uw financieel commitment, waaronder uw eigen bijdrage aan de financiering van het Project, als omschreven in uw aanvraag van 8 november 2024 ook daadwerkelijk wordt gerealiseerd en hoe dit kan worden geverifieerd.
17. U dient een gescheiden boekhouding bij te houden waaruit kan worden opgemaakt of het Project ex post een positieve contante waarde heeft opgebracht.
18. U dient jaarlijks een overzicht van het ex-ante aangeleverde financiële model versus de ex-post gerealiseerde kaststromen, met een duidelijke onderbouwing van verschillen, geverifieerd door een externe accountant aan te leveren.
19. Indien het Project, na de subsidieverstrekking, een positieve contante waarde heeft ("surplus") dient een deel van dit surplus terug te worden betaald dan wel in mindering te worden gebracht op de definitief vast te stellen subsidie. Een Project heeft dan een hoger rendement behaald dan de minimale rendementseisen van de onderneming (de WACC) en daardoor blijkt dat achteraf gezien minder of geen subsidie nodig was. Het percentage dat terugbetaald moet worden is op 60% van het surplus gesteld, met een maximum van de totaal uitbetaalde subsidie en met inachtneming van de toegestane steunintensiteit. Voor een nadere uitwerking van het mechanisme verwijs ik naar bijlage 4.
20. Indien het Project niet (tijdig) door u wordt gerealiseerd zal – behoudens gevallen van overmacht als bedoeld in artikel 6:75 van het Burgerlijk Wetboek - een (negatieve) financiële correctie worden toegepast op de subsidie:
 - Ingeval het Project geheel niet gerealiseerd wordt, wordt de subsidie op € 0 vastgesteld;
 - Ingeval er een vertraging optreedt in de realisatie van het Project, verbeurt u een maandelijkse boete van 0,167% van de totale verleende subsidie, zoals overeengekomen in de aangehechte uitvoeringsovereenkomst;
 - Ingeval de CO₂ reductie van het Project achteraf lager blijkt dan 524 Kton waarvoor subsidie is verleend, zal de subsidie naar rato omlaag worden bijgesteld aan de hand van de daadwerkelijke reductie;
 - In geval een additionele CO₂ reductie van 0,1 Mton uitblijft na realisatie van het Project, wordt de subsidie op € 0 vastgesteld.Een uitzondering hierop is zoals hierboven beschreven mogelijk in geval van overmacht in de zin van art. 6:75 Burgerlijk Wetboek, waarbij onder meer doch niet uitsluitend kan worden gedacht aan (i) het uitblijven van onherroepelijke vergunningen voor het realiseren van het Project, alsmede onherroepelijke verlengde

winningsplannen voor Heiligerlee en Zuidwending, alsmede de onherroepelijke winningsplannen en gerelateerde vergunningen voor Haaksbergen, (ii) het niet beschikbaar zijn van voldoende netwerktransportcapaciteit voor elektriciteit voor het realiseren van het Project en om het Project op volle capaciteit te kunnen opereren, (iii) natuurrampen, (iv) pandemieën, (v) oorlog, (vi) handelsembargo's of (vii) grootschalige Europese vraaguitval in de chemische sector, wat onder meer kan blijken uit de Eurochlor-index.

21. Indien de ontvangen subsidie dient te worden terugbetaald, is - behoudens gevallen van overmacht als bedoeld in artikel 6:75 BW van het Burgerlijk Wetboek, waaronder in elk geval de situaties als beschreven in paragraaf 2.7, lid 20 (laatste volzin) van deze beschikking – hierover een rente verschuldigd gelijk aan het op het moment van ontvangst van de subsidie geldende basispercentage dat wordt berekend in overeenstemming met de mededeling van de Commissie over de herziening van de methode waarmee referentie- en disconteringspercentages worden vastgesteld.
22. Indien het Project niet (tijdig) door u gerealiseerd dreigt te worden, zal tevens met u in overleg worden getreden.
23. Deze subsidie wordt toegekend onder de volgende opschortende voorwaarden:
 - a. dat ik uiterlijk op 19 december 2024 een rechtsgeldig ondertekende uitvoeringsovereenkomst conform bijlage 1 van deze beschikking retour heb ontvangen, bij gebreke waarvan deze subsidiebeschikking vervalt.
 - b. De *Final Investment Decision* (FID) van Nobian voor dit project (op moment van schrijven voorzien medio 2025) en de goedkeuring van de aandeelhouder van Nobian op de FID, waarvan u mij onverwijld op de hoogte brengt. Behoudens gevallen van overmacht zoals bepaald in lid 20 van dit artikel dient de FID uiterlijk 31 december 2025 te zijn genomen.

Indien u één of meer verplichtingen die u zijn opgelegd in verband met de toekenning van deze subsidie niet nakomt kan ik deze beschikking intrekken of wijzigen.

2.8 Subsidievaststelling

De beschikking tot subsidievaststelling zal ik geven binnen 13 weken na ontvangst van uw aanvraag. Indien de beschikking niet binnen 13 weken kan worden gegeven zal ik u daarvan in kennis stellen en daarbij een redelijke termijn noemen waarbinnen de beschikking tegemoet gezien kan worden.

2.9 Voorschotverlening

Ik verleen u nadat de opschortende voorwaarden zoals benoemd in artikel 2.7 lid 23 in werking zijn getreden een voorschot tot 90% van het totale subsidiebedrag van € 147.537.383, derhalve een voorschot van € 132.783.645.

Dit voorschot zal als volgt, in tranches, worden uitbetaald:

Bedrag voorschot	Mijlpaal	Verwach t jaar
€ 14.400.000	In werking treden opschortende voorwaarden artikel 2.7 lid 23	Q3 2025

€ 96.836.756	Na aantonen voortgang mijlpalen 2025 en quotes voor 2026	Q1 2026
€ 17.546.889	Na aantonen voortgang mijlpalen 2026 en quotes voor 2027	Q1 2027
€ 4.000.000	Na aantonen voortgang mijlpalen 2027 en quotes voor 2028	Q1 2028

De laatste 10% ten hoogte van € 14.753.738 wordt na afronding van het project (voltooiing en operationeel) bij eindverantwoording en vaststelling van de subsidie verrekend (op moment van schrijven voorzien in 2029).

De eerste betaling zal worden betaald binnen zes weken nadat de opschortende voorwaarden zoals benoemd in artikel 2.7 lid 23 in werking zijn getreden. De overige betalingen vinden plaats in Q1 van ieder jaar nadat de voortgang is aangetoond van het jaar ervoor en de geactualiseerde begroting (waar relevant onderbouwd met quotes) is overlegd voor het aankomende jaar.

Aangezien dit ritme van de bevoorschotting op basis van de definitieve subsidieaanvraag – voor de jaren na 2025 - niet overeenkomt met het ritme waarin deze middelen nu beschikbaar zijn op de begroting van KGG, zal in aanloop naar de voorjaarsnota 2025 een aanpassing van het kasritme op de begroting worden gezien. Hierbij is met name een schuif gewenst van middelen in 2028 naar 2026 en gedeeltelijk 2027. De benodigde aanpassing van het kasritme op de begroting is pas definitief na goedkeuring van de voorjaarsnota 2025 en de 1^e suppletoire begroting van KGG door het parlement.

Bevoorschotting in bovenstaand ritme is dus onder voorbehoud van (parlementaire) goedkeuring van deze begrotingswijziging (artikel 4:34 van de Algemene wet Bestuursrecht).

Mocht de benodigde kasschuif in 2025 niet worden geaccordeerd, dan treden Nobian en KGG in gesprek over een andere (technische) oplossing voor het ritme van de bevoorschotting met het oog op een wijziging van deze subsidiebeschikking conform het bepaalde in artikel 4:48, eerste lid, sub e, van de Algemene wet Bestuursrecht.

De voorschotten worden betaald op uw bankrekeningnummer:
Ten name van Nobian Chemicals B.V.

Om eventuele problemen met de accountantscontrole op uw financiële verantwoording te voorkomen adviseer ik u om uw accountant zo vroeg mogelijk te betrekken.

2.10 Correspondentie

Alle correspondentie met betrekking tot deze subsidie dient u, met vermelding van bovenstaand verplichtingnummer, te zenden naar:
Ministerie van Klimaat en Groene Groei

t.a.v.

Postbus 20401

2500 EK Den Haag

De Minister van Klimaat en Groene Groei
Namens deze,

Kwartiermakend Directeur Generaal Realisatie Groene Groei

Bijlage 1: Uitvoeringsovereenkomst
Bijlage 2: Toelichting monitoring
Bijlage 3: Controleprotocol beschikking tot (incidentele) subsidieverlening
van de ministeries van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en
Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV)
Bijlage 4: Mechanisme om overfinanciering te voorkomen

Tegen dit besluit kan degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is
betrokken binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit een
gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Minister van Klimaat en
Groene Groei, directie Wetgeving en Juridische Zaken, Postbus 20401,
2500 EK Den Haag. Dit besluit is verzonden op de in de aanhef van deze
brief vermelde datum.

Bijlage 1: Uitvoeringsovereenkomst

UITVOERINGSOVEREENKOMST

1. De Staat der Nederlanden, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de Minister van Klimaat en Groene Groei (hierna: Staat); en
2. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Nobian Chemicals B.V., (hierna: Nobian).

(hierna tezamen ook te noemen: Partijen)

Overwogen als volgt:

- de Minister van Klimaat en Groene Groei heeft blijkens een subsidiebeschikking van 17 december 2024 met kenmerk 89942396 (hierna: Beschikking), aan Nobian een subsidie van € 147.537.383 verleend voor de realisatie van het project betreffende elektrificatie van een groot deel van het productieproces van Nobian in Delfzijl en Hengelo zoals omschreven in het projectplan bij de subsidieaanvraag van Nobian van 8 november 2024 en genoemd in de Beschikking (hierna: Project);
- de Beschikking bevat de opschortende voorwaarden dat de Minister van Klimaat en Groene Groei uiterlijk op 19 december 2024 een rechtsgeldig ondertekende uitvoeringsovereenkomst conform bijlage 1 van de Beschikking retour heeft ontvangen en dat Nobian de *Final Investment Decision* voor het Project neemt, bij gebreke waarvan de Beschikking komt te vervallen;
- de Minister van Klimaat en Groene Groei beoogt door middel van deze uitvoeringsovereenkomst te verzekeren dat Nobian het Project en daarbij behorende (additionele) CO₂ reductie realiseert als omschreven in de Beschikking en zich houdt aan het verbod van overdracht van het overschot aan dispensatierechten als omschreven in subsidieverplichting 15 van de Beschikking.

Partijen komen daartoe het volgende overeen:

Artikel 1 – (Tijddige) realisatie van additionele CO₂-reductie

Nobian verplicht zich jegens de Staat om met het Project, behoudens gevallen van overmacht zoals beschreven in artikel 2.7 lid 20, uiterlijk vóór 1 januari 2030 ten minste 0,1 Mton additionele CO₂ reductie als omschreven in de Beschikking te realiseren.

Artikel 2 – Boetebeding

1. Indien er een vertraging optreedt in de realisatie van het Project als bedoeld in subsidieverplichting 20, tweede bullet van de Beschikking, is Nobian aan de Staat bij wijze van boete een maandelijks bedrag verschuldigd van 0,167% van het verleende subsidiebedrag van € 147.537.383 als opgenomen in de Beschikking.
2. De door Nobian aan de Staat te verbeuren boete door deze vertraging kan in totaal maximaal het in de Beschikking opgenomen subsidiebedrag van € 147.537.383 bedragen.
3. Indien Nobian het verbod van overdracht van het overschot aan dispensatierechten als omschreven in subsidieverplichting 15 van de Beschikking schendt, is Nobian aan de Staat bij wijze van boete een bedrag verschuldigd van 110% van het bedrag als bedoeld in artikel 71p lid 1, onder a, juncto lid 2 van de Wet belastingen op milieugrondslag voor elk betreffend dispensatierecht.
4. De Staat en Nobian zijn het erover eens dat de in dit artikel opgenomen boetebedragen redelijk zijn.

Artikel 3 – Overlegverplichting ingeval van overmacht

Ingeval van overmacht als bedoeld in subsidieverplichting 20 van de Beschikking treden Partijen te goeder trouw met elkaar in overleg over de gevolgen die aan de situatie van

overmacht moeten worden verbonden en over de impact daarvan op de Beschikking en de realisatie van het Project.

Artikel 4 – Kennisgeving

Kennisgevingen en mededelingen met betrekking tot deze uitvoeringsovereenkomst worden, tenzij uitdrukkelijk schriftelijk anders is bepaald, gedaan aan de hierna vermelde adressen:

Staat: Staat der Nederlanden,
Minister van Klimaat en Groene Groei
Postbus 20401
2500 EK, Den Haag

Nobian: Nobian Chemicals B.V.
Van Asch van Wijckstraat 53
3811LP Amersfoort

Artikel 5 – Aanvang en einde Uitvoeringsovereenkomst

1. Deze Uitvoeringsovereenkomst treedt in werking op het moment dat Partijen deze hebben ondertekend en aan alle opschortende voorwaarden van de Beschikking is voldaan.
2. Deze Uitvoeringsovereenkomst eindigt 12 jaar na afronding van het Project.

Artikel 6 – Wijziging

De uitvoeringsovereenkomst kan uitsluitend worden gewijzigd nadat beide Partijen schriftelijk met de wijziging hebben ingestemd.

Artikel 7 – Toepasselijk recht en bevoegde rechter

1. Deze uitvoeringsovereenkomst en elk geschil, procedure of vordering voortvloeiend uit of verband houdende met deze uitvoeringsovereenkomst worden beheerst door en uitgelegd in overeenstemming met Nederlands recht.
2. Alle geschillen welke tussen Partijen mochten ontstaan, naar aanleiding van deze uitvoeringsovereenkomst dan wel van nadere overeenkomsten en andere handelingen in samenhang met deze uitvoeringsovereenkomst, zullen worden voorgelegd aan en beslecht door de rechtbank te Den Haag.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend te Den Haag op 19 december 2024,

De Staat der Nederlanden,

Door: Minister van Klimaat en Groene Groei

Nobian Chemicals. B.V.

Door: M. Koenig

Bijlage 2 Toelichting Monitoring

De monitoringverplichting betreft zowel de fase tot ingebruikname van het project (hierna: IBN), fase I, als die na IBN (fase II).

Monitoring fase I (investeringsfase tot IBN)

Gedurende de periode tot realisatie van het project rapporteert Nobian over de voortgang op het te realiseren project en deelt de resultaten ten minste 1 maal per jaar met de Staat of door de Staat daartoe aangewezen uitvoeringsdienst (RVO). De benodigde gegevens zullen jaarlijks, vóór 1 april, door het bedrijf worden aangeleverd.

De monitoringrapportage van bedrijf omvat in elk geval de volgende elementen:

- Beschrijving van het project:
 - Naam
 - Beoogde CO₂ reductie¹² (absoluut m.b.t. scope 1), gemeten tov het gemiddelde over de 5 jaar vóór de aanvraag.
 - Jaartal FID
 - Jaartal verwachte in bedrijfsname (IBN)
 - Mate van zekerheid
- Mijlpalen en KPI's
 - Voortgang van alle cruciale stappen in de projecten om de doelen te kunnen realiseren (ook tussendoelen i.v.m. lange looptijd).
 - Tijdigheid/Planning (kunnen de doelen nog tijdig gerealiseerd worden). Wat loopt op schema en wat niet. Zijn de benoemde doelen nog tijdig haalbaar?
 - Knelpunten waar het bedrijf tegenaan loopt:
 - Aanleg benodigde infrastructuur (E/H₂/ CO₂/W), inclusief toelichting
 - financieel, inclusief toelichting
 - regelgeving (NL en EU)
 - doorlooptijd vergunningverlening
 - overig, bijv. technische haalbaarheid, marktvraag, prioriteit hoofdkantoor etc.

De monitoringrapportage met bovenstaande elementen wordt jaarlijks opgesteld door het bedrijf en toegestuurd aan KGG. Het bedrijf en KGG bespreken dit rapport vervolgens in het jaarlijkse voortgangsgesprek. Als KGG akkoord is met de inhoud van de monitoringrapportage stuurt KGG een goedkeuringsrapport aan het bedrijf.

Monitoring fase II (operationele fase na IBN)

Monitoringplan

Nobian stelt, zoals ook gebruikelijk onder EU-ETS en vergunningverlening, een monitoringsplan voor emissies van broeikasgassen en andere milieubelastende stoffen (relatie met vergunning) vast voor de installaties waarvoor een emissiereductie wordt nagestreefd.

Het bedrijf legt deze plannen uiterlijk 6 maanden na ondertekening van de uitvoeringsovereenkomst ter goedkeuring voor aan het ministerie van KGG en RVO. In dit monitoringplan wordt bepaald op welke wijze de monitoring van de realisatie van de doelen wordt berekend:

- CO₂ reductie: bepaling van de uitgangssituatie (nulmeting), berekening CO₂ emissie(reductie) conform de methode uit de subsidieaanvraag. Uitdrukkelijk moet hier ook aandacht worden besteed aan de impact van het project op de emissie én aan de additionaliteit van de uitgevoerde projecten.
- Calculatie niet-verhandelbare dispensatierechten:

¹² For calculation of CO₂ emission reductions, the methodology of the EU-ETS is used.

- De subsidieontvanger zorgt ervoor dat RVO uiterlijk 31 maart van elk jaar alle gegevens ontvangt die zij nodig heeft om te beoordelen of het verbod van onderdeel 15 van de subsidiebeschikking is nageleefd;
- Voor zover RVO daarvoor gegevens van de NEa nodig heeft geeft de subsidieontvanger RVO toestemming die gegevens bij de NEa op te vragen;
- De subsidieontvanger levert een berekening aan van het aantal dispensatierechten dat door middel van het Project is gerealiseerd op de door haar geëxploiteerde industriële installatie(s) en laat die berekening door een accountant verifiëren;
- De subsidieontvanger levert per omgaand eventuele nadere door RVO gevraagde gegevens, informatie of documenten aan die RVO nodig acht om te beoordelen of het verbod van artikel 15 van de subsidiebeschikking is nageleefd.

Dit monitoringplan wordt getoetst en goedgekeurd door KGG en RVO binnen 2 maanden nadat het bedrijf het monitoringsplan heeft overlegd. Het bedrijf draagt er zorg voor dat het monitoringplan actueel blijft. Bij wijziging vindt opnieuw een goedkeuringsprocedure plaats.

In de goedkeuringsprocedure van het monitoringplan wordt getoetst of de realisatie van de afgesproken doelen op een valide wijze kan worden vastgesteld. Het bedrijf dient te zorgen voor aansluiting van de methoden bij regelgeving van EU ETS.

Monitoringrapportage

Na IBN rapporteert het bedrijf jaarlijks conform de afspraken in het monitoringplan over de doelstellingen zoals omschreven in de subsidiebeschikking. Deze monitoringrapportage wordt vervolgens besproken in een jaarlijks voortgangsgesprek tussen de projectpartijen. In dit gesprek zullen ook parameters worden besproken die betrekking hebben op het financiële terugvorderingsmechanisme zoals beschreven in de subsidiebeschikking, hoewel deze geen onderdeel zijn van de monitoring. Deze verplichting loopt door tot de finale eindafrekening van het project, met uitzondering van de verplichtingen ten aanzien van het financiële terugvorderingsmechanisme dat langer doorloopt. Mochten de monitoringsresultaten hiertoe aanleiding geven zullen de partijen hierover met elkaar nader in gesprek gaan.

Bewijsvoering

Bij de eerste rapportage na IBN voegt het bedrijf een verificatierapport bij de monitoringrapportage waarin is geverifieerd door een ETS-verificateur dat de berekeningen met betrekking tot de afgesproken doelen zijn uitgevoerd volgens het goedgekeurde monitoringplan. De kosten voor de uit te voeren verificatie zijn voor rekening van het bedrijf.

In de overige jaren is het niet noodzakelijk dat het bedrijf een verificatie laat uitvoeren. Indien de Staat twijfelt aan bepaalde cijfers in de monitoringrapportage, is zij gerechtigd om deze extern te laten verifiëren of RVO een bedrijfsbezoek te laten uitvoeren, waarbij inzage wordt gegeven in relevante documenten. Het bedrijf zal medewerking verlenen aan deze verificatie. De kosten voor deze verificatie worden gedragen door de Staat. De Staat moet naar tevredenheid kunnen vaststellen dat de beloofde prestatie is geleverd en/of de reden waarom bepaalde doelen niet zijn gehaald. De subsidievoorwaarden zijn hierbij leidend.

Bijlage 3

Controleprotocol beschikking tot (incidentele) subsidieverlening

1. Uitgangspunten

1.1. Doelstelling

Dit protocol heeft als doel het geven van aanwijzingen over de reikwijdte en de diepgang van de controle aan de accountant, belast met de controle van de door de subsidieontvanger bij het ministerie van Klimaat en Groene Groei in te dienen financieel verslag opgenomen in de aanvraag om subsidievaststelling. Financiële afrekening door het ministerie van Klimaat en Groene Groei vindt plaats op basis van het in de aanvraag tot subsidievaststelling opgenomen financieel verslag als bedoeld in [artikel 50 van het Kaderbesluit nationale EZK- en LNV-subsidies](#), voorzien van een controleverklaring van de accountant.

1.2. Definities

- *Accountant*: een registeraccountant als bedoeld in [artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek](#) aan wie de subsidieontvanger de opdracht heeft toegekend de aanvraag tot subsidievaststelling te controleren.
- *Subsidieontvanger*: een natuurlijke of rechtspersoon of diens gemachtigde aan wie namens het ministerie van Klimaat en Groene Groei een subsidie is verstrekt.
- *Controleverklaring*: een schriftelijke verklaring van de accountant inhoudende een oordeel over de juistheid, de volledigheid en de financiële rechtmatigheid van een aanvraag tot subsidievaststelling.

1.3. Wet- en regelgeving

Voor de controle van het financieel verslag is de volgende wet- en regelgeving van toepassing:

- de voorwaarden en verplichtingen die in de (bijlagen bij) de beschikking tot subsidieverlening (of wijzigingen daarin) tot toetsingskader voor de accountant worden benoemd, voor zover dit de door hem te controleren financiële rechtmatigheid van het verslag betreft;

Bij de uitvoering van de controle stelt de accountant gedurende de project periode jaarlijks vast dat:

a. in het financieel verslag:

1°. geen kosten als subsidiabel zijn opgenomen die niet voor subsidie in aanmerking komen op grond van het toetsingskader in de beschikking tot subsidieverlening;

2°. uitsluitend kosten als subsidiabel zijn opgenomen die zijn gemaakt binnen de subsidiabele periode en voor rekening komen van de subsidieontvanger;

b. de subsidieontvanger opgave doet van alle inkomsten en uitgaven, waaronder subsidies, waarop de subsidie betrekking heeft, mede is gefinancierd;

c. ingeval de subsidie strekt tot uitvoering van een project, inkomsten en uitgaven aantoonbaar zijn gemaakt in het kader van de uitvoering van het projectplan en in overeenstemming met de bijbehorende projectbegroting waarop de beschikking tot subsidieverlening betrekking heeft. Afwijkingen van de projectbegroting worden per item aangegeven en voorzien van een toelichting.

d. er een surplus is ontstaan, door jaarlijks de ex-ante begroting te vergelijken met de gerealiseerde ex-post resultaten als nader uitgewerkt in Bijlage 4 waarvoor de subsidieontvanger een bankgarantie dient te stellen jegens de Staat.

e. er aan het eind van de projectperiode al dan niet een surplus is waarvan een gedeelte van 60%, met een maximum van de ontvangen subsidie zoals nader omschreven in bijlage 4, dient te worden terugbetaald aan de Staat.

2. Controleaanpak

2.1. Eisen voor de controleaanpak

De controle moet voldoen aan de controlestandaarden die onderdeel zijn van de [nadere voorschriften Controle- en overige standaarden](#) (NV COS), die door de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants ([NBA](#)) zijn vastgesteld.

2.2. Materialiteit: goedkeuringstoleranties en gewenste zekerheid

Bij zijn oordeelsvorming over de naleving van de subsidievoorwaarden streeft de accountant naar een redelijke mate van zekerheid. Indien dit begrip voor het gebruik van statistische technieken gekwantificeerd moet worden, wordt een betrouwbaarheid van 99% gehanteerd.

Een controleverklaring met een goedkeurende strekking impliceert dat, gegeven eerder genoemde betrouwbaarheid, de som van de afwijking en de onzekerheid niet groter is dan één procent van het totaalbedrag aan subsidiabele kosten dat in het financieel verslag wordt verantwoord. De hierna vermelde goedkeuringstoleranties zijn in dit kader van toepassing voor de bepaling van de strekking van de af te geven controleverklaring.

Materialiteitstabel	Controleverklaring		
	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding/Afkeuring
Fouten in het financieel overzicht en onzekerheden in de controle	≤ 1 %	> 1 % en ≤ 2 %	> 2 %

3. Verslaglegging

De accountant legt de uitkomsten van de controle vast in een controleverklaring. Hiervoor wordt de meest actuele NBA-voorbeeldtekst in de Handleiding Regelgeving Accountancy, deel 3, sectie II, hoofdstuk 10.3: 'Controleverklaring bij een subsidiedeclaratie in de (semi)publieke sector' als basis gehanteerd. In de verklaring dient te staan dat de accountant dit accountantsprotocol heeft gevolgd.

4. Reviewbeleid

De minister van Klimaat en Groene Groei heeft als subsidieverstrekker te allen tijde de mogelijkheid een review uit te voeren of te laten uitvoeren bij de accountant belast met het onderzoek naar de informatie opgenomen in de aanvraag tot vaststelling teneinde na te gaan of het onderzoek met inachtneming van de relevante regelgeving van de NBA en dit accountantsprotocol is uitgevoerd. Deze reviews komen niet in de plaats van andere controles dan wel reviews uitgevoerd door de Algemene Rekenkamer.

De accountant belast met het onderzoek en verantwoordelijk voor het verstrekken van het accountantsproduct bij de aanvraag tot vaststelling stemt er mee in dat de onderzoeksdossiers ten behoeve van bovengenoemde reviews integraal aan de reviewers ter inzage worden gegeven. Voorts zal de accountant, schriftelijk dan wel mondeling, alle gevraagde gegevens verstrekken die in het kader van voornoemde reviews worden opgevraagd. In dit kader wordt verwezen naar de bepalingen in hoofdstuk 6, paragraaf 1, van de Comptabiliteitswet 2016.

Bijlage 4: Toelichting terugvorderingsmechanisme

Uitgangspunten bij de toepassing van het terugvorderingsmechanisme:

1. Bij de aanvraag van de onderneming voor steun onder dit raamwerk wordt bij het voorstel in reactie op de oproep tot voorstellen, een financieel model aangeleverd waarin alle verwachte kastromen gedurende de looptijd van het project dienen te zijn opgenomen, waaronder de investeringen, de verwachte kostenbesparingen en de additionele opbrengsten van het project, zoals eventuele "groene premies", versus het scenario waarin het project niet wordt uitgevoerd (het counter-factual scenario). Deze kastromen worden verdisconteerd (contant gemaakt) tegen de gemiddelde gewogen vermogenskosten van de aanvragende onderneming (de WACC).
2. Een project komt alleen voor steun in aanmerking indien de netto contante waarde van het project ex-ante niet positief is. Het maximale steunbedrag is het bedrag dat nodig is om de netto contante waarde van het project op nihil te bepalen (het "financieringsgat"), met in acht name van de steun-maxima genoemd onder paragraaf 5.2 (Financieel, steunintensiteit) van het raamwerk.
3. Bij de berekening van het financieringsgat worden de tarieven, belastingen, heffingen etc., aangehouden zoals die wettelijk verankerd zijn op de datum waarop de formele subsidieaanvraag is ingediend.
4. De WACC wordt vastgesteld op de datum van indiening van de formele subsidieaanvraag en wordt voor alle toepasselijke berekeningen gebruikt gedurende de looptijd van het project. Voor de vaststelling van de WACC wordt in principe de template gebruikt die ook voor de Europese IPCEI projecten van toepassing is en die van tijd tot tijd door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland wordt gepubliceerd. Er mogen geen project specifieke risico-opslagen worden gebruikt en elke component van de WACC moet objectief, met duidelijke bronvermelding, worden onderbouwd.
5. Wijzigingen na het indienen van de formele subsidieaanvraag hebben geen invloed op het berekende financieringsgat en daarmee ook niet op de berekende maximaal toegestane subsidie.
6. Bij het indienen van de formele subsidieaanvraag wordt ook de waarde van alle variabelen van het counter-factual scenario, het scenario waarbij de investering in het project niet plaatsvindt, vastgeklikt. Dit betekent dat o.a. wijzigingen in volumes, prijzen, Opex, maintenance & expansion Capex, belastingen etc. in het counter-factual scenario geen invloed meer hebben op de berekening van een eventuele claw-back. Alleen wijzigingen op het factual scenario, het scenario waarvoor subsidie wordt aangevraagd (ook wel de investment case genoemd), hebben invloed op de berekening van een eventuele terugbetaling van subsidie. Dit betekent dat alle wijzigingen van de waarde van alle variabelen op het factual scenario worden meegenomen in het surplus en de correctie van de steunberekening.
7. In de berekeningen voor het terugvorderingsmechanisme worden in ieder geval opgenomen:
 - a. de daadwerkelijke Capex investeringen;
 - b. de gerealiseerde additionele baten (waaronder groene premies);
 - c. de Opex besparingen (energieprijzen, onderhoud, etc.);
 - d. alle actuele belastingen en heffingen;
 - e. de terminal value i.e. de restwaarde van de investering.
8. De excel template voor de berekening van het surplus is gelijk aan de oorspronkelijke template waarmee het financieringsgat is bepaald. Het succes van een business case kan alleen worden vergeleken met alle daadwerkelijk gerealiseerde parameters (kastromen). Er wordt bij de actualisatie van parameters waar mogelijk gebruik gemaakt van publiek verifieerbare bronnen. Uitgangspunt is dat voor grondstoffen de prijscurves en actuele data van ingenieursbureau AFRY worden gebruikt, die ook als bron dienen bij de berekening van het oorspronkelijke financieringsgat. Afwijkingen ten opzichte van het ingediende financieringsgat dienen te worden

voorzien van een toelichting en een grondige schriftelijke en cijfermatige onderbouwing.

9. Periodiciteit en looptijd van de berekening
Jaarlijks, aan te vangen 1 jaar na de eerste datum van voltooiing en operationeel zijn van het project.
De looptijd van de berekening is gelijk aan de looptijd zoals gebruikt bij het ingediende financieringsgat, inclusief een inschatting van de *economische restwaarde* van de activa in het project.
10. Een plafond voor de terug te betalen steun
De terugbetalingsverplichting (claw-back) bedraagt 60% van het gerealiseerde surplus, met een maximum van de totaal uitbetaalde subsidie.
De verrekening en terugbetaling vindt plaats per het einde van de looptijd van het project.
11. Pooling van het surplus van projecten (set-off)
Het financieringsgat wordt per ingediend project berekend, ook indien er sprake is van meerdere projecten door één aanvrager van subsidie.
Een uitzondering kan worden gemaakt indien de projecten dermate zijn verweven met elkaar en het succes van de uitvoering van de projecten dermate van elkaar afhankelijk is, dat er in feite sprake is van één gecombineerd project.
12. Berekening van surplus indien een project minder dan het financieringsgat aan steun heeft ontvangen
Indien een project een bedrag aan steun ontvangt waarvan de contante waarde lager is dan het financieringsgat, dan start het project met een tekort (negatief surplus). De verwachte IRR van het project is dan lager dan de WACC. In dat geval mag eerst de negatieve contante waarde van het project, na financiering en subsidie, worden "ingehaald" totdat er sprake kan zijn van een surplus.
13. Controle van de berekening van het surplus
De berekening dient door de onderneming te worden aangeleverd in hetzelfde financiële model als aangeleverd bij de formele subsidieaanvraag en te zijn voorzien van een door een externe gekwalificeerde accountant getekende verklaring. Bij twijfels kunnen door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland vragen worden gesteld aan de onderneming om verschillen ten opzichte van het ingediende financieringsgat nader te onderbouwen. Hierbij wordt in principe de door de externe accountant van de onderneming gehanteerde materialiteittoets gevolgd.
14. Zekerheden voor een betalingsverplichting (terugvordering)
Als zekerheid voor een terug te betalen gedeelte van het berekende surplus (het verrekenbare bedrag), dient door de onderneming periodiek een bankgarantie, letter of credit dan wel borg naar genoegen van de Staat op een door de Staat aan te wijzen bankrekening te worden overhandigd. De eerste maal dat dit dient te gebeuren is bij de eerste berekening van het surplus na voltooiing en operationeel zijn van het project. Het bedrag van deze garantie dient vervolgens elke 2 jaar te worden aangepast aan het actuele verrekenbare bedrag.
15. Fiscale aspecten
De door de onderneming af te dragen belastingen in het project, inclusief eventuele kortingen uit hoofde van vrijstellingen of regelingen, maken deel uit van de project kasstromen. Het uiteindelijk terug te betalen bedrag aan subsidie uit hoofde van het terugvorderingsmechanisme dient derhalve zonder aftrek van belastingen te worden voldaan.
16. In gevallen waarbij bovenstaande uitgangspunten niet voorzien, is nadere afstemming mogelijk. Indien dit leidt tot aanvullende afspraken over de toepassing van het terugvorderingsmechanisme, dan zal een dergelijke afspraak worden geadministreerd en waar mogelijk ook worden toegepast in vergelijkbare gevallen om zodoende een zo goed mogelijk "level playing field" te creëren.
17. Onbedoelde werking verrekeningsmechanisme bij grootschalige Europese vraaguitval
Het financieel model veronderstelt dat de productievolumes in het factueel en het counter-factueel gelijk zijn; er wordt in feite alleen het verschil in operationele

kasstromen (kosten) vergeleken tussen de situatie dat de investering plaatsvindt en dat deze niet plaatsvindt. Deze methode heeft als onbedoeld effect dat als de gerealiseerde productie in het factual scenario significant lager is dan verwacht, er een surplus kan ontstaan doordat de operationele kasstromen (kosten) in het factual scenario veel lager uitvallen dan in het counter-factual en in het ingediende factual scenario. De oorzaak is in dit geval niet een hogere efficiency van de investeringsmaatregelen, maar het gevolg van (veel) lagere productievolume's. Dit kan het geval zijn bij een extreme Europese vraaguitval, waarbij Nobian haar productie drastisch moet afschalen. Als deze uitzonderlijke situatie zich voordoet zal in goed vertrouwen samen gezocht worden naar een redelijke oplossing om een onbedoelde vaststelling van een surplus als gevolg hiervan te mitigeren.

Annex III. b: Subsidy Decision Rotterdam

Besluit

Verduurzaming van de Chloor-Alkali productie gebaseerd op NC technology

verplichtingnummer: 1300035670

Kenmerk: 89943728

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Verduurzaming
Industrie

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/kgg

Behandeld door

**Ons kenmerk
Uw kenmerk**

Bijlage(n)

Geachte heer,

1. Aanvraag

Op 24 oktober 2024 ontving ik uw brief van 24 oktober 2024, kenmerk 89943832, waarin u namens Nobian Industrial Chemicals B.V. (hierna: 'Nobian') subsidie aanvraagt voor Verduurzaming van de Chloor-Alkali productie gebaseerd op NC technology. U heeft daarbij een projectplan en begroting aan mij overgelegd.

1.1. Procesverloop

De overheid neemt maatregelen om Nederland te beschermen tegen de gevolgen van klimaatverandering. Daarnaast kan verdere opwarming van de aarde beperkt worden door de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Er zijn extra inspanningen voor CO₂ reductie nodig om de doelen uit bijvoorbeeld het Klimaatakkoord van Parijs, de Europese Klimaatwet en de nationale Klimaatwet te behalen.

Om in 2050 klimaatneutraal te zijn, is het doel voor 2030 aangescherpt tot tenminste 55% CO₂ reductie en wordt gestreefd naar 60% CO₂-reductie in 2030, en naar het realiseren van een groene economie die klimaatneutraal, fossielvrij en circulair is. De industrie in Nederland moet uitkomen op ongeveer 29,2 Mton CO₂ uitstoot in 2030. De maatwerkaanpak verduurzaming¹³ industrie is een belangrijk instrument om de klimaatdoelstelling voor de industrie van 2030 te behalen én om extra CO₂ ten opzichte van het effect van de nationale CO₂ heffing industrie te reduceren.

Nobian heeft het potentieel om onder de juiste voorwaarden de huidige ambitie om in 2040 CO₂ neutraal te zijn met 10 jaar te versnellen. Dit betekent dat vanaf 2030 door Nobian de jaarlijkse emissie gereduceerd wordt met ruim 0,5 Mton CO₂ t.o.v. hun huidige planning en 0,387 CO₂ Mton additioneel t.o.v. van de CO₂ heffing. Naast CO₂ reductie levert de potentiële maatwerkafspraken ook een significante reductie op van aardgasgebruik en depositie van stikstofoxiden.

In het kader van de maatwerkaanpak is een Expression of Principles (EoP) op 12 december 2022 en een Joint Letter of Intent (JLoI) op 21 november 2023 met u gesloten. Daarna wordt de JLoI uitgewerkt in een bindende maatwerkafpraak. Tegelijk met het sluiten van een bindende maatwerkafpraak worden uw subsidieaanvragen beoordeeld. Het project waar dit voorliggende besluit op van toepassing is, staat in de JLoI¹⁴ beschreven als project 3: Rotterdam (hierna: 'Project').

U heeft bij brief van 24 oktober 2024 voor een bedrag van € 24.704.055,13 subsidie aangevraagd voor dit project. Daarbij heeft onder meer een projectplan, een uitgewerkt businessplan met een degelijke financiële en technische onderbouwing en een financieel model ten aanzien van het Project aan mij overgelegd. Deze documenten vormen samen de basis voor dit besluit.

¹³ Kamerbrief Kabinetsaanpak Klimaatbeleid van 19 September 2023, Kamerstuk 32813 nr. 1291.

¹⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2023/11/21/joint-letter-of-intent-nobian>.

1.2 Beoordeling van uw aanvraag

Het project zoals beschreven in uw aanvraag past binnen het kader van het beleid voor verduurzaming van de industrie en het beleid inzake energie en duurzaamheid. Het Project maakt onderdeel uit van een pakket aan projecten waar een maatwerkafspraken over wordt gesloten. Deze projecten resulteren in significante additionele CO₂ reductie t.o.v. de nationale CO₂ heffing én positieve effecten op andere leefomgevingsaspecten. Met de investering wordt een energiebesparing van ongeveer 15% t.o.v. de huidige situatie gerealiseerd.

Het Project is goed voor een reductie van elektriciteitsverbruik van 74 GWh per jaar en biedt meer ruimte voor E-flex (tot maximaal 12,5 MW extra vermogen). Dit tezamen creëert ruimte in het 150 kV netwerk in de Botlek waar andere bedrijven van kunnen profiteren om (versneld) te verduurzamen of de scope 2 uitstoot te verlagen. De elektriciteitsbesparing van 74 GWh per jaar staat gelijk aan een vermindering van ca. 21,5 Kton CO₂ uitstoot (gebruikmakend van de referentie CO₂-intensiteit van 0,290 kg CO₂ per kWh elektriciteit en gecorrigeerd voor CO₂ uitstoot van de KN installatie (12 ton/jaar)). Daarnaast levert het Project ook een besparing van waterverbruik en warmtelozing op.

Nobian heeft in de onderbouwde subsidieaanvraag de planning toegelicht die nodig is om het Project gerealiseerd te krijgen tijdens de onderhoudsstop in 2027. Daarvoor is het nodig om in de onderhoudsstop van 2025 al bepaalde tie-ins te installeren.

Alles overwegend ben ik bereid om dit project in het kader van de maatwerkaanpak verduurzaming industrie financieel te ondersteunen door middel van een subsidie.

1.3 Europeesrechtelijke aspecten

Op grond van artikel 7 van de Kaderwet EZK en LNV-subsidies verleen ik geen subsidie als dit naar mijn oordeel leidt tot het verlenen van ongeoorloofde staatssteun in de zin van artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: 'VWEU').

Op basis van uw aanvraag kom ik tot het oordeel dat de subsidie verleend kan worden op grond van verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 (hierna: 'AGVV') waarbij bepaalde categorieën op grond van de artikelen 107 en 108 van het VWEU met de interne markt verenigbaar worden verklaard (Pb EU, L 187/1), met name artikel 38 van de AGVV is van toepassing.

Dit artikel verklaart steun voor energie-efficiency maatregelen verenigbaar met de interne markt en vrijgesteld van de voorgenoemde aanmeldingsverplichting uit artikel 108, derde lid, VWEU, mits wordt voldaan aan de voorwaarden uit het tweede tot en met het zesde lid van het desbetreffende artikel, alsmede aan de voorwaarden uit het hoofdstuk I van de AGVV.

Ik heb geconstateerd dat Nobian geen onderneming in moeilijkheden is als bedoeld in artikel 1, vierde lid, onderdeel c, van de AGVV. Ik heb verder geconstateerd dat er tegen Nobian geen bevel tot terugvordering uitstaat als bedoeld in artikel 1, vierde lid, onderdeel a, de AGVV. Voorts heb ik vastgesteld dat met de uitvoering van dit projectplan niet eerder is begonnen dan na de aanvraag van 24 oktober 2024. Er gaat derhalve - onder meer om deze reden - een stimulerend effect uit van deze subsidieverlening aan Nobian.

Beknpte informatie over deze subsidieverlening is op grond van artikel 9, eerste lid, van de AGVV gemeld aan de Europese Commissie. De volledige tekst van de onderhavige beschikking wordt gepubliceerd op de staatssteunwebsite op het internet.

1.4 Bewaartermijn boekhouding

Ik wijs u erop dat de Europese Commissie nog gedurende tien jaar na de vaststelling van deze subsidie, deze achteraf kan controleren. Ik raad u aan de relevante documenten met betrekking tot deze subsidie gedurende deze periode te bewaren.

2. Besluit

In het kader van mijn beleid gericht op de verduurzaming van de Nederlandse industrie en het realiseren van de Nederlandse klimaatdoelstellingen verleen ik u hierbij, op grond van artikel 2, eerste lid, onderdeel a, van de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies, subsidie voor de uitvoering van het Project, te weten Verduurzaming van de Chloor-Alkali productie gebaseerd op *NC technology*, waarvoor u subsidie hebt aangevraagd.

2.1 Periode

Het Project dient te worden uitgevoerd in de periode van 1 november 2024 tot 31 augustus 2039. Hierbij worden de 12 elektrolyzers in 2027 geconverteerd naar NC elektrolyzers. In 2027 wordt de installatie in gebruik genomen. Om de elektrolyzers operationeel te houden zijn blijvend aanvullende CAPEX kosten nodig waardoor een periode van 12 jaar na de start-up in 2027 is meegenomen.

2.2 Subsidiebedrag

Het subsidiebedrag zal 35% van de volgende subsidiabele kosten bedragen, met dien verstande dat, indien ter zake van de subsidiabele kosten of een deel daarvan reeds uit anderen hoofde vanwege een bestuursorgaan of de Europese Commissie subsidie is verstrekt, slechts een zodanig bedrag aan subsidie wordt verstrekt, dat het totale bedrag aan subsidies niet meer bedraagt dan 100% van de subsidiabele kosten. Het subsidiebedrag kan niet meer bedragen dan toegestaan volgens de toepasselijke Europese steunkaders.

De subsidie wordt ten hoogste vastgesteld op € 24.704.055 exclusief BTW, gelet op de gegevens opgenomen in uw aanvraag en is berekend volgens de bij uw aanvraag gevoegde begroting.

2.3 Subsidiabele kosten

De volgende, rechtstreeks aan het project toe te rekenen kosten, daadwerkelijk gemaakt in de voornoemde periode en die betaald zijn vóór 31 november 2039 worden door mij subsidiabel geacht:

- interne kosten op basis van de loonkosten plus vaste-opslag-systematiek, waarbij de directe loonkosten per uur worden vermeerderd met een vaste opslag voor indirecte kosten van 50%;
- aan derden verschuldigde kosten die direct voor de subsidiabele activiteiten worden gemaakt, bijvoorbeeld door uitbesteding van een deel van de subsidiabele activiteit en kosten van voor de subsidiabele activiteit geleverde goederen en diensten;
- projectmanagement, met dien verstande dat ten hoogste 7,5% van de projectkosten in aanmerking is genomen.

De vóór indiening van de aanvraag gemaakte kosten komen niet voor subsidie in aanmerking.

Voor de toepassing van de hierboven genoemde punten geldt, dat winstopslagen bij transacties binnen een groep alleen in aanmerking zijn genomen voor zover het gebruikelijk is om die winstopslagen ook bij soortgelijke transacties buiten de groep in rekening te brengen.

2.4 BTW

U heeft mij opgegeven dat u wel BTW-plichtig bent. Aangezien u de BTW met de fiscus kunt verrekenen, is het subsidiebedrag exclusief alle belastingen waaronder de BTW.

2.5 Subsi­diabele kosten voor dit project

Op grond van uw projectplan en begroting raam ik de subsidiabele kosten voor dit project op: € 70.583.015. Dit is gebaseerd op artikel 38, derde lid, onderdeel b AGVV waarbij kosten investeringen in energie-efficiëntie vastgesteld t.o.v. vergelijkbare, minder energie-efficiënte investering die zonder steun op geloofwaardige wijze zou zijn uitgevoerd. Het verschil tussen kosten van beide investeringen levert de met energie-efficiëntie verband houdende kosten op en geldt als in aanmerking komende kosten.

A	Investering ombouw naar nieuwe situatie:	€ 89.334.016
B	Herinvesteringen in nieuwe situatie (12 jaar operationeel houden):	€ 26.463.487
C	Totale investering (A+B)	€ 115.797.503
D	Investeringen oude situatie (12 jaar operationeel houden):	€ 45.214.489
E	In aanmerking komende kosten (C - D):	€ 70.583.015
F	Energie efficiëntie AGVV Artikel 38 Lid 4: 30% van E	€ 21.174.904
G	Steungebied AGVV Artikel 38 Lid 6: +5% van E	€ 3.529.151
H	Maximale subsidie (F + G)	€ 24.704.055
I	Nog te financieren door Nobian (C - H)	€ 91.093.448

2.6 Verplichtingen

Aan de subsidie zijn de volgende verplichtingen verbonden:

1. U dient het Project volledig uit te voeren overeenkomstig het bij de aanvraag ingediende plan en binnen de daarin voorziene tijdsduur.
2. U dient mij onverwijld een schriftelijke melding te doen zodra aannemelijk is dat de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend niet, niet tijdig of niet geheel zullen worden verricht of dat niet, niet geheel of niet tijdig aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen zal worden voldaan.
3. U dient voor elke essentiële wijziging in de aard of de uitvoering van het plan mijn voorafgaande schriftelijke toestemming te vragen. Geen toestemming is vereist voor een wijziging van de in de subsidieverlening gespecificeerde kostenposten indien als gevolg van deze wijziging de omvang van een kostenpost niet meer dan 15% wijzigt. Aan mijn toestemming kan ik nadere verplichtingen verbinden.
4. U dient mij schriftelijk verslag uit te brengen over de voortgang van het Project. In dit verslag dient duidelijk inzicht te worden gegeven in de voortgang van het Project in vergelijking met de voorziene tijdsduur en kosten zoals opgenomen in het door u ingediende projectplan. Het eerste verslag brengt u uit over de periode tot april 2025; de volgende verslagen steeds over de daarop volgende periode van twaalf maanden. Alle verslagen dienen binnen twee maanden na afloop van de betrokken periode bij mij ingediend te zijn.
5. De inrichting van uw administratie dient zodanig te zijn dat deze aansluit bij de door u ingediende begroting en daaruit te allen tijden op eenvoudige en duidelijke wijze de rechtstreeks aan het Project te rekenen kosten kunnen worden afgelezen. Ter zake van de loonkosten dient door middel van een urenadministratie vastgestelde urenverantwoording aanwezig te zijn.
6. Bij gebruik van een integrale kostensystematiek: uiterlijk bij de aanvraag om subsidievaststelling dient een rapport van feitelijke bevindingen over de uitkomst van het onderzoek van een accountant betreffende de gehanteerde integrale kostensystematiek aanwezig te zijn (zie bijlage 2).
7. Op mijn verzoek dient u inlichtingen te verschaffen omtrent de voortgang of resultaten van het project. U bent verplicht om op mijn verzoek medewerking te verlenen aan een evaluatie van het beleid op grond waarvan deze subsidie is

verstrekt. Deze verplichtingen gelden tot vijf jaar na de datum van de beschikking tot subsidievaststelling.

8. U doet mij onverwijld schriftelijke mededeling van de indiening bij de rechtbank van een verzoek tot het op u van toepassing verklaren van de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen, tot verlening van surseance van betaling aan u of tot faillietverklaring van u.
9. Uiterlijk binnen 13 weken na de in deze beschikking genoemde einddatum dient u bij mij schriftelijk een verzoek om subsidievaststelling in. Dit verzoek dient vergezeld te gaan van:
 - a. Een eindrapport waarin verloop en eindresultaten van het gesubsidieerde project zijn vastgelegd;
 - b. Een gespecificeerde opgave van alle rechtstreeks aan het project toe te rekenen werkelijk gemaakte kosten, opgesteld conform de door u ingediende begroting;
 - c. Een controleverklaring conform het in bijlage 1 van deze beschikking opgenomen controleprotocol.
10. U voert het Project uit in overeenstemming met de verplichtingen, opgenomen in artikel 38 van de AGVV. Dit betekent onder meer dat er geen steun wordt verleend wanneer verbeteringen worden uitgevoerd om ervoor te zorgen dat ondernemingen voldoen aan reeds vastgestelde EU-normen, zelfs al zijn die nog niet van kracht, zulks overeenkomstig artikel 38, tweede lid AGVV en dat de kosten die niet rechtstreeks verband houden met het behalen van een hoger niveau van energie-efficiëntie niet in aanmerking komen, zulks overeenkomstig artikel 38, derde lid, onderdeel b AGVV.
11. In het geval er activiteiten door een derde of derden worden uitgevoerd, dient opdrachtverlening aan deze derde(n) plaats te vinden op basis van transparante criteria en marktconforme tarieven.

2.7 Subsidievaststelling

De beschikking tot subsidievaststelling zal ik geven binnen 13 weken na ontvangst van uw aanvraag daartoe dan wel nadat de voor het indienen ervan geldende termijn genoemd in verplichting 9 is verstreken. Indien de beschikking niet binnen 13 weken kan worden gegeven zal ik u daarvan in kennis stellen en daarbij een redelijke termijn noemen waarbinnen de beschikking tegemoet gezien kan worden.

2.8 Voorschot

Ik verleen u in tranches een voorschot tot 100% van het genoemde subsidiebedrag, namelijk € 24.704.055. Dit voorschot wordt als volgt uitbetaald:

Jaartal	Bedrag voorschot
2025	€ 9.600.000
2026	€ 10.163.244
2027	€ 4.940.811

De eerste betaling in 2025 zal worden betaald binnen zes weken na de dag van verzending van deze beschikking op uw bankrekeningnummer:
ten name van Nobian Industrial Chemicals B.V.
Verdere voorschotten zullen worden overgemaakt in het eerste kwartaal volgens bovenstaand ritme.

Na afronding van het Project (2039) en na eindverantwoording wordt de subsidie definitief vastgesteld. Indien de CAPEX kosten tussen 2027 en 2039 lager uitvallen dan nu in het Projectplan staat opgenomen dient er een terugbetaling plaats te vinden wanneer de projectperiode is afgelopen. Een dergelijke eventuele terugvordering is onderdeel van de eindafrekening en definitieve vaststelling van de subsidie.

2.9 Advies

Om eventuele problemen met de accountantscontrole op uw financiële verantwoording te voorkomen adviseer ik u om uw accountant zo vroeg mogelijk te betrekken.

3. Correspondentie

Alle correspondentie met betrekking tot deze subsidie dient u, met vermelding van bovenstaand verplichtingnummer, te zenden naar:

Ministerie van Klimaat en Groene Groei
t.a.v.
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

De Minister van Klimaat en Groene Groei
namens deze:

Kwartiermakend Directeur Generaal Realisatie Groene Groei

Tegen dit besluit kan degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Minister van Klimaat en Groene Groei, directie Wetgeving en Juridische Zaken, Postbus 20401, 2500 EK Den Haag. Dit besluit is verzonden op de in de aanhef van deze brief vermelde datum.

Bijlage 1

Controleprotocol beschikking tot (incidentele) subsidieverlening van de ministeries van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV)

1. Uitgangspunten

1.1. Doelstelling

Dit protocol heeft als doel het geven van aanwijzingen over de reikwijdte en de diepgang van de controle aan de accountant, belast met de controle van de door de subsidieontvanger bij het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) in te dienen financieel verslag opgenomen in de aanvraag om subsidievaststelling. Financiële afrekening door EZK of LNV vindt plaats op basis van de in de aanvraag tot subsidievaststelling opgenomen financieel verslag als bedoeld in [artikel 50 van het Kaderbesluit nationale EZK- en LNV-subsidies](#), voorzien van een controleverklaring van de accountant.

1.2. Definities

- *Accountant*: een registeraccountant of Accountant-Administratieconsulent als bedoeld in [artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek](#) aan wie de subsidieontvanger de opdracht heeft toegekend de aanvraag tot subsidievaststelling te controleren.
- *Subsidieontvanger*: een natuurlijke of rechtspersoon of diens gemachtigde aan wie namens EZK of LNV een subsidie is verstrekt.
- *Object van controle*: financiële verantwoording
- *Controleverklaring*: een schriftelijke verklaring van de accountant inhoudende een oordeel over de naleving van de verplichtingen en voorwaarden in de individuele beschikking tot subsidieverlening (en wijzigingen daarin) door de subsidieontvanger en voor zover die een financieel effect op de financiële verantwoording hebben.

1.3. Wet- en regelgeving

Voor de controle van het financiële verantwoording is de volgende wet- en regelgeving van toepassing voor zover deze financiële verantwoording als onderdeel van het verzoek tot subsidievaststelling van de subsidieontvanger betreffen:

- de voorwaarden en verplichtingen die in de (bijlagen bij) de beschikking tot subsidieverlening, voor zover die een financieel effect op de financiële verantwoording hebben;
- indien de subsidieontvanger een aanbestedende dienst is volgens artikel 1.1 van de [Aanbestedingswet 2012](#): de Aanbestedingswet 2012, het [Aanbestedingsbesluit](#) en de [Gids Proportionaliteit](#).

De controle van de financiële verantwoording moet voldoen aan de controlestandaarden die onderdeel zijn van de nadere voorschriften Controle- en overige standaarden (NV COS), die door de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) zijn vastgesteld en aan de aanwijzingen zoals opgenomen in dit protocol. De controle van de financiële verantwoording is een opdracht die wordt uitgevoerd op basis van Standaard 800 Controles van financiële overzichten die zijn opgesteld in overeenstemming met stelsels voor bijzondere doeleinden en Standaard 805 Bijzondere overwegingen - controles van enkel financieel overzicht en controles van specifieke elementen, rekeningen of posten van een financieel overzicht.

2. Controleaanpak

De controle van de financiële verantwoording moet voldoen aan de controlestandaarden die onderdeel zijn van de [Nadere voorschriften controle- en overige standaarden](#) (NV COS), die door de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA)

zijn vastgesteld en aan de aanwijzingen zoals opgenomen in dit protocol. De controle van de financiële verantwoording is een opdracht die wordt uitgevoerd op basis van Standaard 800 'Bijzondere overwegingen - controles van financiële overzichten die zijn opgesteld in overeenstemming met de stelsels voor bijzondere doeleinden' en Standaard 805 'Bijzondere overwegingen - controles van enkel financieel overzicht en controles van specifieke elementen, rekeningen of posten van een financieel overzicht'.

Bij de uitvoering van de controle stelt de accountant vast dat:

a. de informatie in de financiële verantwoording geen afwijkingen van materieel belang bevat;

b. in de financiële verantwoording:

1°. geen kosten als subsidiabel zijn opgenomen die niet voor subsidie in aanmerking komen;

2°. uitsluitend kosten als subsidiabel zijn opgenomen die zijn gemaakt binnen de subsidiabele periode en voor rekening komen van de subsidieontvanger;

3°. ingeval interne kosten als subsidiabele kosten zijn aangemerkt:

- voor personeel, de verantwoorde uren te relateren zijn aan de prestatie, aansluiten op de urenregistratie en er voldoende waarborgen zijn dat geen uren van andere projecten onder het gesubsidieerde project zijn geschoven;

- voor het gebruik van specifieke apparatuur, de gehanteerde (uur)tarieven voor het gebruik van apparatuur gebruikelijk zijn binnen de onderneming en geen kosten bevatten die ook separaat in rekening zijn gebracht.

De accountant dient voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen om de juistheid van de verantwoorde interne kosten (personeelskosten en interne kosten voor het gebruik van specifieke apparatuur) vast te kunnen stellen. De accountant bepaalt zelf, op basis van onder andere zijn risicoanalyse, aanwijzingen vanuit de jaarrekeningcontrole of andere onderzoeken, hoe hij zijn controle inricht en op welke wijze hij voldoende en geschikte controle-informatie verzamelt. Daarbij wordt de [Handleiding subsidiecontroles](#) van de Subsidy Audits Community (SAC) gehanteerd.

De accountant mag er van uitgaan dat de subsidieverstrekker zich ervan bewust is dat bij interne kosten (personeelskosten en interne kosten voor het gebruik van specifieke apparatuur) een tolerantie van 2% niet altijd toepasbaar is maar dat naar mate het aandeel van deze kosten in de verantwoording groter is de diepgang van de controle door de accountant groter wordt.

c. ingeval de subsidie strekt tot uitvoering van een project, kosten en opbrengsten aantoonbaar zijn gemaakt en in overeenstemming en vergelijkbaar zijn met de informatie verstrekt ten behoeve van de beschikking tot subsidieverlening, zoals het projectplan met bijbehorende projectbegroting. Daarbij geldt dat vastgesteld moet worden dat de prestatie aantoonbaar is geleverd maar dat niet beoordeeld wordt of het gewenste resultaat is bereikt;

d. de subsidieontvanger - ter voorkoming van dubbelfinanciering - opgave heeft gedaan van alle opbrengsten, waaronder subsidies (ook die van het subsidieverstrekkend departement), waarmee het programma/de activiteit waarop de subsidie betrekking heeft, mede is gefinancierd;

e. ingeval de subsidieontvanger een aanbestedende dienst is, kosten aantoonbaar zijn gemaakt in overeenstemming met aanbestedingswet- en regelgeving. Voor de controle wordt de [Handleiding subsidiecontroles](#) van de SAC gehanteerd.

3. Betrouwbaarheid en materialiteit

Betrouwbaarheid betreft de mate van zekerheid. Materialiteit of tolerantie betreft de vereiste nauwkeurigheid die de accountant hierbij moet hanteren.

Bij zijn oordeelsvorming over de naleving van de subsidievoorwaarden streeft de accountant naar een redelijke mate van zekerheid. Indien dit begrip voor het gebruik van statistische technieken gekwantificeerd moet worden, wordt een betrouwbaarheid van 95 procent gehanteerd.

Een controleverklaring met een goedkeurende strekking impliceert dat, gegeven eerder genoemde betrouwbaarheid, de som van de afwijking en de onzekerheid niet groter is dan twee procent van het totaalbedrag aan subsidiabele kosten dat in de financiële verantwoording wordt verantwoord. De hierna vermelde materialiteitsgrenzen zijn in dit kader van toepassing voor de bepaling van de strekking van de af te geven controleverklaring.

Materialiteitstabel	Goedkeurende controleverklaring	Verklaring met beperking	Verklaring van oordeelonthouding/ Afkeurende verklaring
Fouten (afwijkingen) in de financiële verantwoording en onzekerheden in de controle	$\leq 2\%$	$> 2\%$ en $\leq 4\%$	$> 4\%$

4. Verslaglegging

De accountant legt de uitkomsten van de controle vast in een controleverklaring. Hiervoor wordt de meest actuele NBA-voorbeeldtekst als basis gehanteerd.

5. Reviewbeleid

De minister van Economische Zaken en Klimaat en de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit hebben als subsidieverstrekker altijd de mogelijkheid een review uit te voeren of te laten uitvoeren bij de accountant belast met het onderzoek naar de informatie opgenomen in de aanvraag tot subsidievaststelling, teneinde na te gaan of het onderzoek met inachtneming van de relevante regelgeving van de NBA en dit controleprotocol is uitgevoerd. Deze reviews komen niet in de plaats van andere controles dan wel reviews uitgevoerd door de Algemene Rekenkamer.

De accountant die belast is met het onderzoek en verantwoordelijk is voor het verstrekken van het accountantsproduct bij de aanvraag tot subsidievaststelling stemt er mee in dat de onderzoeksdossiers ten behoeve van bovengenoemde reviews integraal aan de reviewers ter inzage worden gegeven. Voorts zal de accountant, schriftelijk dan wel mondeling, alle gevraagde gegevens verstrekken die in het kader van voornoemde reviews worden opgevraagd. In dit kader wordt verwezen naar de bepalingen in [hoofdstuk 6, paragraaf 1, van de Comptabiliteitswet 2016](#).

Bijlage 2: Rapport van feitelijke bevindingen

Het rapport van feitelijke bevindingen bedoeld in de beschikking tot subsidieverlening wordt opgesteld in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 4400N "Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden". In het rapport van feitelijke bevindingen rapporteert de accountant over de hieronder genoemde aspecten en aandachtspunten van de integrale kostensystematiek.

1. Beschrijving integrale kostensystematiek

Opzet systematiek

- 1.1 Welke kostendragers gebruikt de organisatie in de integrale kostensystematiek?
- 1.2 Hoe worden de indirecte kosten toegerekend aan de kostendragers?
- 1.3 Worden de jaarlijkse tarieven op basis van de integrale kostensystematiek voorcalculatorisch vastgesteld? *Als de subsidieontvanger jaarlijks vooraf de tarieven vaststelt, is aan het begin van het jaar duidelijk wat de tarieven van dat jaar zijn. Deze tarieven worden gehanteerd bij begroting en ook bij de vaststelling van projecten. Als de subsidieontvanger niet met voorcalculatorische tarieven werkt dan toelichten.*
- 1.4 Hoe worden de uitgangscijfers bepaald die voor de jaarlijkse berekening van de tarieven gebruikt worden?
- 1.5 Sinds wanneer wordt deze integrale kostensystematiek door de organisatie toegepast?
- 1.6 Is er een wijziging van de integrale kostensystematiek gepland en zo ja wanneer?

Over personeelskosten

- 1.7 Is het personeel ingedeeld in tariefgroepen? Zo ja, welke?
- 1.8 Hoe wordt het aantal direct productieve uren per voltijd werknemer berekend en wat is het aantal direct productieve uren per voltijd werknemer? Is dit aantal gelijk voor alle personen? Zo nee, licht toe.

Over machines en apparatuur

- 1.9 Zijn de kosten voor machines en apparatuur onderdeel van de integrale kostensystematiek? Zo ja, geldt dat voor alle machines en apparatuur of zijn er ook machines en apparaten die in projecten als aparte post worden begroot?

2. Basisvoorwaarden integrale kostensystematiek

- 2.1 De toerekeningssystematiek en -principes (verdeelsleutels en -mechanismen van indirecte kosten; normen voor percentages, etc.) worden in de hele organisatie stelselmatig toegepast.
 - 2.2 Kosten worden op een bedrijfseconomische aanvaardbare en stelselmatige wijze aan kostendragers toegerekend. Deze toerekening is transparant en controleerbaar.
-

2.3 Specifieke indirecte kosten van bepaalde activiteiten worden niet toegerekend aan andere activiteiten. *Bijvoorbeeld: specifieke indirecte kosten van onderwijsactiviteiten worden niet toegerekend aan onderzoeksactiviteiten en specifieke indirecte kosten van de marketingafdeling worden niet toegerekend aan R&D activiteiten.*

2.4 Toerekenbare indirecte kosten worden evenredig omgeslagen over de activiteiten.

2.5 Directe kosten worden niet nogmaals meegenomen in de indirecte kosten.

2.6 In de systematiek zijn geen winstopslagen opgenomen¹

2.7 In de systematiek zijn geen toeslagen voor risico's opgenomen.

¹Winstopslagen bij transacties binnen een groep worden wel in aanmerking genomen, maar alleen voor zover het gebruikelijk is die winstopslagen ook bij soortgelijke transacties buiten de groep in rekening te brengen (art. 10 lid 5 Kaderbesluit nationale EZ subsidies).

3. Niet in de integrale kostensystematiek op te nemen kostencomponenten

3.1 Kosten van algemene research.¹

3.2 Kosten die al door de overheid of derden zijn of worden gefinancierd. *Bijvoorbeeld afschrijvingskosten van reeds gefinancierde gebouwen, installaties en apparatuur.*

3.3 Kosten die het gevolg zijn van buitensporige of roekeloze uitgaven.²

3.4 Kosten die door crediteuren in rekening worden gebracht bij te laat betalen.

3.5 Kosten van incurante voorraden.

3.6 Kosten van vaste activa als gevolg van leegstand buiten de normale bezetting.

3.7 Kosten van externe subsidie-adviseurs voor zover deze specifiek betrokken zijn bij de aanvraag van individuele projecten.

3.8 Voorzieningen en reserveringen voor verliezen en schulden³.

3.9 Alle indirecte belastingen, waaronder BTW, voor zover die kunnen worden teruggevorderd of verrekend.

3.10 Bemiddelingskosten, transactiekosten en provisies bij het afsluiten van leningen.

3.11 Bemiddelingskosten, transactiekosten en provisies bij het beleggen van geld.

3.12 Rentekosten, met uitzondering van rente voor gebouwen en technische installaties, mits toerekenbaar aan de subsidiabele activiteiten.

3.13 Rekenrente op met eigen vermogen gefinancierde activa⁴

3.14 Wisselkoersverliezen.

¹Onder algemene research valt basisonderzoek, waaronder het eerste geldstroom onderzoek van universiteiten. De directe kosten van algemene research mogen niet zonder meer deel uitmaken van de integrale kostensystematiek. De indirecte kosten die aan algemene research zijn verbonden kunnen wel deel uitmaken van de systematiek, mits deze kosten evenredig worden omgeslagen over alle activiteiten.

²Van *buitensporige uitgaven* is sprake als subsidie-ontvanger beduidend meer betaalt voor producten, diensten of personeel dan tegen de gangbare markttarieven, waardoor een vermijdbaar verlies wordt geleden of een vermijdbare hoge prijs wordt betaald. *Roekeloze uitgaven* betreft het onzorgvuldig omgaan met het selecteren van producten, diensten of personeel waardoor eveneens een vermijdbaar verlies wordt geleden of een vermijdbare hoge prijs wordt betaald.

³Deze uitsluiting betreft reserveringen en voorzieningen die niet rechtstreeks aan kosten voor normale bedrijfsuitoefening verbonden zijn. Overlopende activa en passiva zijn dus niet uitgesloten.

⁴Voor universiteiten geldt hier een uitzondering, voor zover activa van universiteiten beslag leggen op eigen vermogen en voor zover die activa toerekenbaar zijn aan de subsidiabele activiteiten. Als rekenrente moet dan de 10-jaars rente van de Bank Nederlandse Gemeenten per primo van een betreffend jaar gehanteerd worden.

Annex III. c: Subsidy Decision Delsalto

Besluit

Delsalto circulair project

verplichtingnummer: 1300035671

Kenmerk: 89942090

Geachte heer,

1. Aanvraag

Op 15 november 2024 ontving ik uw brief van 15 november 2024, kenmerk 90547249, waarin u namens Nobian Industrial Chemicals B.V. (hierna: 'Nobian') subsidie aanvraagt voor het Delsalto circulair project. U heeft daarbij een projectplan en begroting aan mij overgelegd.

1.1. Procesverloop

De overheid neemt maatregelen om Nederland te beschermen tegen de gevolgen van klimaatverandering. Daarnaast kan verdere opwarming van de aarde beperkt worden door de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Er zijn extra inspanningen voor CO₂ reductie nodig om de doelen uit bijvoorbeeld het Klimaatakkoord van Parijs, de Europese Klimaatwet en de nationale Klimaatwet te behalen.

Om in 2050 klimaatneutraal te zijn, is het doel voor 2030 aangescherpt tot tenminste 55% CO₂ reductie en wordt gestreefd naar 60% CO₂-reductie in 2030, en naar het realiseren van een groene economie die klimaatneutraal, fossielvrij en circulair is. De industrie in Nederland moet uitkomen op ongeveer 29,2 Mton CO₂ uitstoot in 2030. De maatwerkaanpak verduurzaming¹⁵ industrie is een belangrijk instrument om de klimaatdoelstelling voor de industrie van 2030 te behalen én om extra CO₂ ten opzichte van het effect van de nationale CO₂ heffing industrie te reduceren.

Nobian heeft het potentieel om onder de juiste voorwaarden de huidige ambitie om in 2040 CO₂ neutraal te zijn met 10 jaar te versnellen. Dit betekent dat vanaf 2030 door Nobian de jaarlijkse emissie gereduceerd wordt met ruim 0,5 Mton CO₂ t.o.v. hun huidige planning en 0,387 CO₂ Mton additioneel t.o.v. van de CO₂ heffing. Naast CO₂ reductie levert de potentiële maatwerkafspraken ook een significante reductie op van aardgasgebruik en depositie van stikstofoxiden.

In het kader van de maatwerkaanpak is een Expression of Principles (EoP) op 12 december 2022 en een Joint Letter of Intent (JLoI) op 21 november 2023 met u gesloten. Daarna wordt de JLoI uitgewerkt in een bindende maatwerkafpraak. Tegelijk met het sluiten van een bindende maatwerkafpraak worden uw subsidieaanvragen beoordeeld. Het project waar dit voorliggende besluit op van toepassing is, staat in de JLoI¹⁶ beschreven als onderdeel van project 5: Portfolio van overige projecten, deelproject Delsalto (hierna: 'Project').

U heeft bij brief van 15 november 2024 voor een bedrag van € 12.223.916 subsidie aangevraagd voor dit Project. Daarbij heeft onder meer een projectplan, een uitgewerkt businessplan met een degelijke financiële en technische onderbouwing en een financieel model ten aanzien van het Project aan mij overgelegd. Deze documenten vormen samen de basis voor dit besluit.

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Verduurzaming
Industrie

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/kgg

Behandeld door

Ons kenmerk

Uw kenmerk

Bijlage(n)

¹⁵ Kamerbrief Kabinetsaanpak Klimaatbeleid van 19 September 2023, Kamerstuk 32813 nr. 1291.

¹⁶ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2023/11/21/joint-letter-of-intent-nobian>.

1.2 Beoordeling van uw aanvraag

Het project zoals beschreven in uw aanvraag past binnen het kader van het beleid voor verduurzaming van de industrie en het beleid inzake energie en duurzaamheid. Het Project maakt onderdeel uit van een pakket aan projecten waar een maatwerkafsprakenpakket over wordt gesloten. Deze projecten resulteren in significante additionele CO₂ reductie t.o.v. de nationale CO₂ heffing én positieve effecten op andere leefomgevingsaspecten. Dit circulaire project valt onder de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV) artikel 47 aangezien het steun verleent voor hulpbronnefficiëntie en ter ondersteuning van de transitie naar een circulaire economie.

Dit circulaire Project betreft het bouwen en exploiteren van een nieuwe fabriek om een afvalwaterstroom van een nabij gelegen bedrijf op te zuiveren en te gebruiken als grondstof voor de fabriek van Nobian in Delfzijl. Deze afvalwaterstroom wordt momenteel geloosd op het Zeehavenkanaal.

Het Project is daarmee goed voor een reductie¹⁷ per jaar vanaf 2028 t.o.v. de maximale toegestane limiet van de relevante milieuvergunningen:

- Aanzienlijke vermindering van lozing op het Zeehavenkanaal;
 - o EDA met circa 57 ton (ZZS) en overige amines (91% reductie);
 - o Ammoniak (NH₃) met circa 8 ton/jaar; en
 - o Natriumzout met ca 104 kton/jaar.
- Vermindering van watergebruik met 350.000 m³ per jaar door minder pekewinning;
- Vermindering van energie gebruik. De eerste periode voornamelijk vermindering van aardgasverbruik (16 kton stoom per jaar) en nadat de MVR's in gebruik zijn genomen, vermindering van elektriciteitsverbruik.

Nobian heeft in de onderbouwde subsidieaanvraag de planning toegelicht die nodig is om het Project operationeel te krijgen in 2028.

Alles overwegend ben ik bereid om dit Project in het kader van de maatwerkafsprakenpakket verduurzaming industrie financieel te ondersteunen door middel van een maatwerksubsidie onder de AGVV artikel 47.

1.3 Europeesrechtelijke aspecten

Op grond van artikel 7 van de Kaderwet EZK en LNV-subsidies verleen ik geen subsidie als dit naar mijn oordeel leidt tot het verlenen van ongeoorloofde staatssteun in de zin van artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: 'VWEU').

Op basis van uw aanvraag kom ik tot het oordeel dat de subsidie verleend kan worden op grond van verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 (hierna: 'AGVV') waarbij bepaalde categorieën op grond van de artikelen 107 en 108 van het VWEU met de interne markt verenigbaar worden verklaard (Pb EU, L 187/1), met name artikel 47 AGVV is van toepassing.

Dit artikel verklaart steun voor hulpbronnefficiëntie en ter ondersteuning van de transitie naar een circulaire economie verenigbaar met de interne markt en vrijgesteld van de voorgenoemde aanmeldingsverplichting uit artikel 108, derde lid, VWEU, mits wordt voldaan aan de voorwaarden uit het tweede tot en met het zesde lid van het desbetreffende artikel, alsmede aan de voorwaarden uit het hoofdstuk I van de AGVV.

Ik heb geconstateerd dat Nobian geen onderneming in moeilijkheden is als bedoeld in artikel 1, vierde lid, onderdeel c, van de AGVV. Ik heb verder geconstateerd dat er tegen Nobian geen bevel tot terugvordering uitstaat als bedoeld in artikel 1, vierde lid,

¹⁷ De daadwerkelijke reductie is onder andere afhankelijk van de jaarlijkse productievolumes van het nabij gelegen bedrijf waar de afvalwaterstroom van wordt gebruikt. Na start-up wordt de geschatte reductie gevalideerd.

onderdeel a, van de AGVV. Voorts heb ik vastgesteld dat met de uitvoering van dit projectplan niet eerder is begonnen dan na de aanvraag van 15 november 2024. Er gaat derhalve - onder meer om deze reden - een stimulerend effect uit van deze subsidieverlening aan Nobian.

Beknpte informatie over deze subsidieverlening is op grond van artikel 9, eerste lid, van de AGVV gemeld aan de Europese Commissie. De volledige tekst van de onderhavige beschikking wordt gepubliceerd op de staatssteunwebsite op het internet.

1.4 Bewaartermijn boekhouding

Ik wijs u erop dat de Europese Commissie nog gedurende tien jaar na de vaststelling van deze subsidie, deze achteraf kan controleren. Ik raad u aan de relevante documenten met betrekking tot deze subsidie gedurende deze periode te bewaren.

2. Besluit

In het kader van mijn beleid gericht op de verduurzaming van de Nederlandse industrie en het realiseren van de Nederlandse klimaatdoelstellingen verleen ik u hierbij, op grond van artikel 2, eerste lid, onderdeel a, van de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies, subsidie voor de uitvoering van het Delsalto circulair Project, waarvoor u subsidie hebt aangevraagd.

2.1 Periode

Het project dient te worden uitgevoerd in de periode na een besluit over de milieu en watervergunning (voorzien eind 2025) tot 30 juni 2028.

2.2 Subsidiebedrag

Het subsidiebedrag zal 45% van de volgende subsidiabele kosten bedragen, met dien verstande dat, indien ter zake van de subsidiabele kosten of een deel daarvan reeds uit anderen hoofde vanwege een bestuursorgaan of de Europese Commissie subsidie is verstrekt, slechts een zodanig bedrag aan subsidie wordt verstrekt, dat het totale bedrag aan subsidies niet meer bedraagt dan 100% van de subsidiabele kosten. Het subsidiebedrag kan niet meer bedragen dan toegestaan volgens de toepasselijke Europese steunkaders.

De subsidie wordt ten hoogste vastgesteld op € 12.223.916 exclusief BTW gelet op de gegevens opgenomen in uw aanvraag en is berekend volgens de bij uw aanvraag gevoegde begroting.

2.3 Subsidiabele kosten

De volgende, rechtstreeks aan het project toe te rekenen kosten, daadwerkelijk gemaakt in de voornoemde periode en die betaald zijn vóór 31 juli 2028 worden door mij subsidiabel geacht:

- interne kosten op basis van de loonkosten plus vaste-opslag-systematiek, waarbij de directe loonkosten per uur worden vermeerderd met een vaste opslag voor indirecte kosten van 50%.
- aan derden verschuldigde kosten die direct voor de subsidiabele activiteiten worden gemaakt, bijvoorbeeld door uitbesteding van een deel van de subsidiabele activiteit en kosten van voor de subsidiabele activiteit geleverde goederen en diensten;
- projectmanagement, met dien verstande dat ten hoogste 7,5% van de projectkosten in aanmerking is genomen.

De vóór indiening van de aanvraag gemaakte kosten komen niet voor subsidie in aanmerking.

Voor de toepassing van de hierboven genoemde punten geldt, dat winstopslagen bij transacties binnen een groep alleen in aanmerking zijn genomen voor zover het gebruikelijk is om die winstopslagen ook bij soortgelijke transacties buiten de groep in rekening te brengen.

2.4 BTW

U heeft mij opgegeven dat u wel BTW-plichtig bent. Aangezien u de BTW met de fiscus kunt verrekenen, is het subsidiebedrag exclusief alle belastingen waaronder de BTW.

2.5 Subsidiabele kosten voor dit project

Op grond van uw projectplan en begroting raam ik de subsidiabele kosten voor dit project op: € 27.164.258. Dit is gebaseerd op lid 7 van artikel 47 AGVV waarbij 'de installatie van een uitbreiding van een reeds bestaande faciliteit waarvoor geen minder milieuvriendelijk equivalent bestaat, of indien de aanvrager van de steun kan aantonen dat zonder steun geen investering zou worden gedaan, zijn de in aanmerking komende kosten de totale investeringskosten'.

Commodity materials	€ 5.797.179
Subcontracts	€ 7.330.579
Engineering	€ 5.154.249
Home office cost	€ 2.815.212
General cost	€ 715.220
Construction management	€ 2.369.223
Total	€ 27.164.258
Circulaire economie AGVV Artikel 47 Lid 8: 40%	€ 10.865.703
Steungebied AGVV Artikel 47 Lid 9: +5%	€ 1.358.213
Maximale subsidie	€ 12.223.916
Nog te financieren door Nobian	€ 14.940.342

2.6 Verplichtingen

Aan de subsidie zijn de volgende verplichtingen verbonden:

1. U dient het Project volledig uit te voeren overeenkomstig het bij de aanvraag ingediende plan en binnen de daarin voorziene tijdsduur.
2. U dient mij onverwijld een schriftelijke melding te doen zodra aannemelijk is dat de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend niet, niet tijdig of niet geheel zullen worden verricht of dat niet, niet geheel of niet tijdig aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen zal worden voldaan.
3. U dient voor elke essentiële wijziging in de aard of de uitvoering van het plan mijn voorafgaande schriftelijke toestemming te vragen. Geen toestemming is vereist voor een wijziging van de in de subsidieverlening gespecificeerde kostenposten indien als gevolg van deze wijziging de omvang van een kostenpost niet meer dan 15% wijzigt. Aan mijn toestemming kan ik nadere verplichtingen verbinden.
4. U dient mij schriftelijk verslag uit te brengen over de voortgang van het Project. In dit verslag dient duidelijk inzicht te worden gegeven in de voortgang van het Project in vergelijking met de voorziene tijdsduur en kosten zoals opgenomen in het door u ingediende projectplan. Het eerste verslag brengt u uit over de periode tot april 2026; de volgende verslagen steeds over de daarop volgende periode van twaalf maanden. Alle verslagen dienen binnen twee maanden na afloop van de betrokken periode bij mij ingediend te zijn.
5. De inrichting van uw administratie dient zodanig te zijn dat deze aansluit bij de door u ingediende begroting en daaruit te allen tijden op eenvoudige en duidelijke wijze de rechtstreeks aan het Project te rekenen kosten kunnen worden afgelezen. Ter zake van de loonkosten dient door middel van een urenadministratie vastgestelde urenverantwoording aanwezig te zijn.
6. Bij gebruik van een integrale kostensystematiek: uiterlijk bij de aanvraag om subsidievaststelling dient een rapport van feitelijke bevindingen over de uitkomst

van het onderzoek van een accountant betreffende de gehanteerde integrale kostensystematiek aanwezig te zijn (zie bijlage 2).

7. Op mijn verzoek dient u inlichtingen te verschaffen omtrent de voortgang of resultaten van het Project. U bent verplicht om op mijn verzoek medewerking te verlenen aan een evaluatie van het beleid op grond waarvan deze subsidie is verstrekt. Deze verplichtingen gelden tot vijf jaar na de datum van de beschikking tot subsidievaststelling.
8. U doet mij onverwijld schriftelijke mededeling van de indiening bij de rechtbank van een verzoek tot het op u van toepassing verklaren van de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen, tot verlening van surseance van betaling aan u of tot faillietverklaring van u.
9. Uiterlijk binnen 13 weken na de in deze beschikking genoemde einddatum dient u bij mij schriftelijk een verzoek om subsidievaststelling in. Dit verzoek dient vergezeld te gaan van:
 - a. Een eindrapport waarin verloop en eindresultaten van het gesubsidieerde Project zijn vastgelegd;
 - b. Een gespecificeerde opgave van alle rechtstreeks aan het Project toe te rekenen werkelijk gemaakte kosten, opgesteld conform de door u ingediende begroting; en
 - c. Een controleverklaring conform het in bijlage 1 van deze beschikking opgenomen controleprotocol.
10. U voert het Project uit in overeenstemming met de verplichtingen, opgenomen in artikel 47 van de AGVV. Dit betekent onder meer dat de steun niet aan tot meer productie van afvalwater zet (lid 5) en dat het nieuw innovatief proces betreft (lid 6).
11. In het geval er activiteiten door een derde of derden worden uitgevoerd, dient opdrachtverlening aan deze derde(n) plaats te vinden op basis van transparante criteria en marktconforme tarieven.
12. Deze subsidie wordt toegekend onder de opschortende voorwaarde dat er een besluit is genomen over de benodigde milieu-en watervergunningen door de bevoegde gezagen (op moment van schrijven voorzien op eind 2025).

2.7 Subsidievaststelling

De beschikking tot subsidievaststelling zal ik geven binnen 13 weken na ontvangst van uw aanvraag daartoe dan wel nadat de voor het indienen ervan geldende termijn genoemd in verplichting 9 is verstreken. Indien de beschikking niet binnen 13 weken kan worden gegeven zal ik u daarvan in kennis stellen en daarbij een redelijke termijn noemen waarbinnen de beschikking tegemoet gezien kan worden.

2.8 Voorschot

Ik verleen u een voorschot tot 80% van het totale subsidiebedrag van € 12.223.916, derhalve een voorschot van € 9.779.133.

Dit voorschot wordt als volgt uitbetaald op uw bankrekeningnummer:
ten name van Nobian Industrial Chemicals B.V.:

Jaartal	Bedrag voorschot (in mln. euro)
2026	€ 8.000.000
2027	€ 1.779.133

De betalingen worden pas uitgevoerd nadat de opschortende voorwaarde zoals benoemd in artikel 2.6 lid 12 in werking is getreden volgens het bovengenoemde schema. De laatste 20% ten hoogste van € 2.444.783 wordt na afronding van het project (voltooiing en operationeel) na eindverantwoording en bij vaststelling van de subsidie verrekend (op moment van schrijven voorzien in 2028).

2.9 Advies

Om eventuele problemen met de accountantscontrole op uw financiële verantwoording te voorkomen adviseer ik u om uw accountant zo vroeg mogelijk te betrekken.

3. Correspondentie

Alle correspondentie met betrekking tot deze subsidie dient u, met vermelding van bovenstaand verplichtingnummer, te zenden naar:

Ministerie van Klimaat en Groene Groei
t.a.v.
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

De Minister van Klimaat en Groene Groei
namens deze:

Kwartiermakend Directeur Generaal Realisatie Groene Groei

Tegen dit besluit kan degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Minister van Klimaat en Groene Groei, directie Wetgeving en Juridische Zaken, Postbus 20401, 2500 EK Den Haag. Dit besluit is verzonden op de in de aanhef van deze brief vermelde datum.

Bijlage 1

Controleprotocol beschikking tot (incidentele) subsidieverlening van de ministeries van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV)

1. Uitgangspunten

1.1. Doelstelling

Dit protocol heeft als doel het geven van aanwijzingen over de reikwijdte en de diepgang van de controle aan de accountant, belast met de controle van de door de subsidieontvanger bij het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) in te dienen financieel verslag opgenomen in de aanvraag om subsidievaststelling. Financiële afrekening door EZK of LNV vindt plaats op basis van de in de aanvraag tot subsidievaststelling opgenomen financieel verslag als bedoeld in [artikel 50 van het Kaderbesluit nationale EZK- en LNV-subsidies](#), voorzien van een controleverklaring van de accountant.

1.2. Definities

- *Accountant*: een registeraccountant of Accountant-Administratieconsulent als bedoeld in [artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek](#) aan wie de subsidieontvanger de opdracht heeft toegekend de aanvraag tot subsidievaststelling te controleren.
- *Subsidieontvanger*: een natuurlijke of rechtspersoon of diens gemachtigde aan wie namens EZK of LNV een subsidie is verstrekt.
- Object van controle: financiële verantwoording
- *Controleverklaring*: een schriftelijke verklaring van de accountant inhoudende een oordeel over de naleving van de verplichtingen en voorwaarden in de individuele beschikking tot subsidieverlening (en wijzigingen daarin) door de subsidieontvanger en voor zover die een financieel effect op de financiële verantwoording hebben.

1.3. Wet- en regelgeving

Voor de controle van het financiële verantwoording is de volgende wet- en regelgeving van toepassing voor zover deze financiële verantwoording als onderdeel van het verzoek tot subsidievaststelling van de subsidieontvanger betreffen:

- de voorwaarden en verplichtingen die in de (bijlagen bij) de beschikking tot subsidieverlening, voor zover die een financieel effect op de financiële verantwoording hebben;
- indien de subsidieontvanger een aanbestedende dienst is volgens artikel 1.1 van de [Aanbestedingswet 2012](#): de Aanbestedingswet 2012, het [Aanbestedingsbesluit](#) en de [Gids Proportionaliteit](#).

De controle van de financiële verantwoording moet voldoen aan de controlestandaarden die onderdeel zijn van de nadere voorschriften Controle- en overige standaarden (NV COS), die door de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) zijn vastgesteld en aan de aanwijzingen zoals opgenomen in dit protocol. De controle van de financiële verantwoording is een opdracht die wordt uitgevoerd op basis van Standaard 800 Controles van financiële overzichten die zijn opgesteld in overeenstemming met stelsels voor bijzondere doeleinden en Standaard 805 Bijzondere overwegingen - controles van enkel financieel overzicht en controles van specifieke elementen, rekeningen of posten van een financieel overzicht.

2. Controleaanpak

De controle van de financiële verantwoording moet voldoen aan de controlestandaarden die onderdeel zijn van de [Nadere voorschriften controle- en overige standaarden](#) (NV COS), die door de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA)

zijn vastgesteld en aan de aanwijzingen zoals opgenomen in dit protocol. De controle van de financiële verantwoording is een opdracht die wordt uitgevoerd op basis van Standaard 800 'Bijzondere overwegingen - controles van financiële overzichten die zijn opgesteld in overeenstemming met de stelsels voor bijzondere doeleinden' en Standaard 805 'Bijzondere overwegingen - controles van enkel financieel overzicht en controles van specifieke elementen, rekeningen of posten van een financieel overzicht'.

Bij de uitvoering van de controle stelt de accountant vast dat:

a. de informatie in de financiële verantwoording geen afwijkingen van materieel belang bevat;

b. in de financiële verantwoording:

1°. geen kosten als subsidiabel zijn opgenomen die niet voor subsidie in aanmerking komen;

2°. uitsluitend kosten als subsidiabel zijn opgenomen die zijn gemaakt binnen de subsidiabele periode en voor rekening komen van de subsidieontvanger;

3°. ingeval interne kosten als subsidiabele kosten zijn aangemerkt:

- voor personeel, de verantwoorde uren te relateren zijn aan de prestatie, aansluiten op de urenregistratie en er voldoende waarborgen zijn dat geen uren van andere projecten onder het gesubsidieerde project zijn geschoven;

- voor het gebruik van specifieke apparatuur, de gehanteerde (uur)tarieven voor het gebruik van apparatuur gebruikelijk zijn binnen de onderneming en geen kosten bevatten die ook separaat in rekening zijn gebracht.

De accountant dient voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen om de juistheid van de verantwoorde interne kosten (personeelskosten en interne kosten voor het gebruik van specifieke apparatuur) vast te kunnen stellen. De accountant bepaalt zelf, op basis van onder andere zijn risicoanalyse, aanwijzingen vanuit de jaarrekeningcontrole of andere onderzoeken, hoe hij zijn controle inricht en op welke wijze hij voldoende en geschikte controle-informatie verzamelt. Daarbij wordt de [Handleiding subsidiecontroles](#) van de Subsidy Audits Community (SAC) gehanteerd.

De accountant mag er van uitgaan dat de subsidieverstrekker zich ervan bewust is dat bij interne kosten (personeelskosten en interne kosten voor het gebruik van specifieke apparatuur) een tolerantie van 2% niet altijd toepasbaar is maar dat naar mate het aandeel van deze kosten in de verantwoording groter is de diepgang van de controle door de accountant groter wordt.

c. ingeval de subsidie strekt tot uitvoering van een project, kosten en opbrengsten aantoonbaar zijn gemaakt en in overeenstemming en vergelijkbaar zijn met de informatie verstrekt ten behoeve van de beschikking tot subsidieverlening, zoals het projectplan met bijbehorende projectbegroting. Daarbij geldt dat vastgesteld moet worden dat de prestatie aantoonbaar is geleverd maar dat niet beoordeeld wordt of het gewenste resultaat is bereikt;

d. de subsidieontvanger - ter voorkoming van dubbelfinanciering - opgave heeft gedaan van alle opbrengsten, waaronder subsidies (ook die van het subsidieverstrekkend departement), waarmee het programma/de activiteit waarop de subsidie betrekking heeft, mede is gefinancierd;

e. ingeval de subsidieontvanger een aanbestedende dienst is, kosten aantoonbaar zijn gemaakt in overeenstemming met aanbestedingswet- en regelgeving. Voor de controle wordt de [Handleiding subsidiecontroles](#) van de SAC gehanteerd.

3. Betrouwbaarheid en materialiteit

Betrouwbaarheid betreft de mate van zekerheid. Materialiteit of tolerantie betreft de vereiste nauwkeurigheid die de accountant hierbij moet hanteren.

Bij zijn oordeelsvorming over de naleving van de subsidievoorwaarden streeft de accountant naar een redelijke mate van zekerheid. Indien dit begrip voor het gebruik van statistische technieken gekwantificeerd moet worden, wordt een betrouwbaarheid van 95 procent gehanteerd.

Een controleverklaring met een goedkeurende strekking impliceert dat, gegeven eerder genoemde betrouwbaarheid, de som van de afwijking en de onzekerheid niet groter is dan twee procent van het totaalbedrag aan subsidiabele kosten dat in de financiële verantwoording wordt verantwoord. De hierna vermelde materialiteitsgrenzen zijn in dit kader van toepassing voor de bepaling van de strekking van de af te geven controleverklaring.

Materialiteitstabel	Goedkeurende controleverklaring	Verklaring met beperking	Verklaring van oordeelonthouding/ Afkeurende verklaring
Fouten (afwijkingen) in de financiële verantwoording en onzekerheden in de controle	$\leq 2\%$	$> 2\%$ en $\leq 4\%$	$> 4\%$

4. Verslaglegging

De accountant legt de uitkomsten van de controle vast in een controleverklaring. Hiervoor wordt de meest actuele NBA-voorbeeldtekst als basis gehanteerd.

5. Reviewbeleid

De minister van Economische Zaken en Klimaat en de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit hebben als subsidieverstrekker altijd de mogelijkheid een review uit te voeren of te laten uitvoeren bij de accountant belast met het onderzoek naar de informatie opgenomen in de aanvraag tot subsidievaststelling, teneinde na te gaan of het onderzoek met inachtneming van de relevante regelgeving van de NBA en dit controleprotocol is uitgevoerd. Deze reviews komen niet in de plaats van andere controles dan wel reviews uitgevoerd door de Algemene Rekenkamer.

De accountant die belast is met het onderzoek en verantwoordelijk is voor het verstrekken van het accountantsproduct bij de aanvraag tot subsidievaststelling stemt er mee in dat de onderzoeksdossiers ten behoeve van bovengenoemde reviews integraal aan de reviewers ter inzage worden gegeven. Voorts zal de accountant, schriftelijk dan wel mondeling, alle gevraagde gegevens verstrekken die in het kader van voornoemde reviews worden opgevraagd. In dit kader wordt verwezen naar de bepalingen in [hoofdstuk 6, paragraaf 1, van de Comptabiliteitswet 2016](#).

Bijlage 2: Rapport van feitelijke bevindingen

Het rapport van feitelijke bevindingen bedoeld in de beschikking tot subsidieverlening wordt opgesteld in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 4400N "Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden". In het rapport van feitelijke bevindingen rapporteert de accountant over de hieronder genoemde aspecten en aandachtspunten van de integrale kostensystematiek.

1. Beschrijving integrale kostensystematiek

Opzet systematiek

- 1.1 Welke kostendragers gebruikt de organisatie in de integrale kostensystematiek?
- 1.2 Hoe worden de indirecte kosten toegerekend aan de kostendragers?
- 1.3 Worden de jaarlijkse tarieven op basis van de integrale kostensystematiek voorcalculatorisch vastgesteld? *Als de subsidieontvanger jaarlijks vooraf de tarieven vaststelt, is aan het begin van het jaar duidelijk wat de tarieven van dat jaar zijn. Deze tarieven worden gehanteerd bij begroting en ook bij de vaststelling van projecten. Als de subsidieontvanger niet met voorcalculatorische tarieven werkt dan toelichten.*
- 1.4 Hoe worden de uitgangscijfers bepaald die voor de jaarlijkse berekening van de tarieven gebruikt worden?
- 1.5 Sinds wanneer wordt deze integrale kostensystematiek door de organisatie toegepast?
- 1.6 Is er een wijziging van de integrale kostensystematiek gepland en zo ja wanneer?

Over personeelskosten

- 1.7 Is het personeel ingedeeld in tariefgroepen? Zo ja, welke?
- 1.8 Hoe wordt het aantal direct productieve uren per voltijd werknemer berekend en wat is het aantal direct productieve uren per voltijd werknemer? Is dit aantal gelijk voor alle personen? Zo nee, licht toe.

Over machines en apparatuur

- 1.9 Zijn de kosten voor machines en apparatuur onderdeel van de integrale kostensystematiek? Zo ja, geldt dat voor alle machines en apparatuur of zijn er ook machines en apparaten die in projecten als aparte post worden begroot?

2. Basisvoorwaarden integrale kostensystematiek

- 2.1 De toerekeningssystematiek en -principes (verdeelsleutels en -mechanismen van indirecte kosten; normen voor percentages, etc.) worden in de hele organisatie stelselmatig toegepast.
 - 2.2 Kosten worden op een bedrijfseconomische aanvaardbare en stelselmatige wijze aan kostendragers toegerekend. Deze toerekening is transparant en controleerbaar.
-

2.3 Specifieke indirecte kosten van bepaalde activiteiten worden niet toegerekend aan andere activiteiten. *Bijvoorbeeld: specifieke indirecte kosten van onderwijsactiviteiten worden niet toegerekend aan onderzoeksactiviteiten en specifieke indirecte kosten van de marketingafdeling worden niet toegerekend aan R&D activiteiten.*

2.4 Toerekenbare indirecte kosten worden evenredig omgeslagen over de activiteiten.

2.5 Directe kosten worden niet nogmaals meegenomen in de indirecte kosten.

2.6 In de systematiek zijn geen winstopslagen opgenomen¹

2.7 In de systematiek zijn geen toeslagen voor risico's opgenomen.

¹Winstopslagen bij transacties binnen een groep worden wel in aanmerking genomen, maar alleen voor zover het gebruikelijk is die winstopslagen ook bij soortgelijke transacties buiten de groep in rekening te brengen (art. 10 lid 5 Kaderbesluit nationale EZ subsidies).

3. Niet in de integrale kostensystematiek op te nemen kostencomponenten

3.1 Kosten van algemene research.¹

3.2 Kosten die al door de overheid of derden zijn of worden gefinancierd. *Bijvoorbeeld afschrijvingskosten van reeds gefinancierde gebouwen, installaties en apparatuur.*

3.3 Kosten die het gevolg zijn van buitensporige of roekeloze uitgaven.²

3.4 Kosten die door crediteuren in rekening worden gebracht bij te laat betalen.

3.5 Kosten van incurante voorraden.

3.6 Kosten van vaste activa als gevolg van leegstand buiten de normale bezetting.

3.7 Kosten van externe subsidie-adviseurs voor zover deze specifiek betrokken zijn bij de aanvraag van individuele projecten.

3.8 Voorzieningen en reserveringen voor verliezen en schulden³.

3.9 Alle indirecte belastingen, waaronder BTW, voor zover die kunnen worden teruggevorderd of verrekend.

3.10 Bemiddelingskosten, transactiekosten en provisies bij het afsluiten van leningen.

3.11 Bemiddelingskosten, transactiekosten en provisies bij het beleggen van geld.

3.12 Rentekosten, met uitzondering van rente voor gebouwen en technische installaties, mits toerekenbaar aan de subsidiabele activiteiten.

3.13 Rekenrente op met eigen vermogen gefinancierde activa⁴

3.14 Wisselkoersverliezen.

¹Onder algemene research valt basisonderzoek, waaronder het eerste geldstroom onderzoek van universiteiten. De directe kosten van algemene research mogen niet zonder meer deel uitmaken van de integrale kostensystematiek. De indirecte kosten die aan algemene research zijn verbonden kunnen wel deel uitmaken van de systematiek, mits deze kosten evenredig worden omgeslagen over alle activiteiten.

²Van *buitensporige uitgaven* is sprake als subsidie-ontvanger beduidend meer betaalt voor producten, diensten of personeel dan tegen de gangbare markttarieven, waardoor een vermijdbaar verlies wordt geleden of een vermijdbare hoge prijs wordt betaald. *Roekeloze uitgaven* betreft het onzorgvuldig omgaan met het selecteren van producten, diensten of personeel waardoor eveneens een vermijdbaar verlies wordt geleden of een vermijdbare hoge prijs wordt betaald.

³Deze uitsluiting betreft reserveringen en voorzieningen die niet rechtstreeks aan kosten voor normale bedrijfsuitoefening verbonden zijn. Overlopende activa en passiva zijn dus niet uitgesloten.

⁴Voor universiteiten geldt hier een uitzondering, voor zover activa van universiteiten beslag leggen op eigen vermogen en voor zover die activa toerekenbaar zijn aan de subsidiabele activiteiten. Als rekenrente moet dan de 10-jaars rente van de Bank Nederlandse Gemeenten per primo van een betreffend jaar gehanteerd worden.

Annex IV: Description of the Projects and general permit overview of Project MVR and Project Rotterdam

1. Project Description Project MVR

1.1 Project description MVR's in Delfzijl and Hengelo

The Project MVR involves, in essence, shifting from brine evaporation / salt crystallization by means of steam, generated from fossil fuels as the source of energy, to a highly energy efficient electrical heat pump driven process. In tangible terms this will be realized by replacing:

- two (out of three) steam-driven MEE (Multi Effect Evaporation) installations for salt production in Delfzijl with two electrically powered and energy efficient Mechanical Vapor Recompression (hereinafter referred to 'MVR') installations; MVR technology is in fact the application of heat pump technology in a big, industrial process setting.
- one large (out of two) steam driven MEE installation for salt production in Hengelo with two MVR installations, similar to Delfzijl.

This shift from steam to electrical power will result in substantially lower steam demand for the salt production, enabling ramping down and eventually stopping of the relevant Combined Heat and Power (CHP) plants, resulting in CO₂ emission reduction. The up- and downstream processes and related equipment (for instance: brine-production, -transport, -purification, separation of the salt via centrifuges and salt storage and handling) will not be changed/ enlarged as a result of this Project. As a consequence, the total salt production capacity of the sites in scope will remain unchanged.

It is envisaged that at both sites, being Delfzijl and Hengelo, one MEE installation will remain in use and will continue to produce salt for which the required steam will be sourced externally. Currently the required steam is sourced from renewable steam from municipal waste or biomass¹⁸. Schematic representation of the current set-up of the salt plants in scope of Project MVR and set-up after implementation can be found in Annex 1: Schematic representation of salt plants, current state and after implementation of Project.

The MVR technology is a proven technology, already in use for many years at the Delfzijl and Hengelo site (at lower capacity than the Project) and currently a new MVR (same size as the existing ones in Delfzijl and Hengelo) is being built at Nobian's site in Mariager (Denmark).

1.2 Project approach, timeline and key milestones

The Project MVR execution approach is designed to maximize synergies between the two sites while reaching the CO₂ emission-reduction at the shortest possible timing. This can be achieved as the current and to-be set-up of the salt production plants of Nobian in the Netherlands are highly comparable. Although the Project involves two different sites, the approach is to manage and execute this as one Project in terms of the design, engineering, procurement and execution of the Project at both sites. In the execution of the Project, Nobian relies on the same suppliers, technology and type of assets used to maximize (cost) effectiveness and efficiency. The detailed design, engineering, procurement and construction of the four new MVRs (two in Delfzijl and two in Hengelo) will be executed (partly) in parallel and will start sequentially with limited lead-time in

¹⁸ Delfzijl: EEW and Eneco, Hengelo: Twence.

between. This approach allows for preparation and construction in parallel at the two sites.

In the project planning, obtaining the relevant irrevocable Project permits is on the critical path. It is expected that FID of Project MVR, starting with site Delfzijl, can be taken in Q3 2025.

Nobian intends to work in parallel on pre-project activities and permit application for site Hengelo. Before the ordering of long lead-time items and start of detailed engineering for MVR installations at site Hengelo, Nobian will review the status of the activities in alignment with required prerequisites, after which construction at the two sites will, as of that moment, be executed in parallel. The sequential commissioning and start-up of the MVR installations is expected to start early 2028.

Key milestones are:

- FID decision on execution of site Delfzijl in Q3 2025
- FID decision on execution of site Hengelo in Q1 2026
- Start-up first MVRs in Q1-2 2028

Overall planning for the earliest possible execution of Project:

Key activities	2024				2025				2026				2027				2028				2029				2030			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Environmental permit process Delfzijl																												
Environmental permit process Hengelo																												
Pre-FEED engineering																												
Final Investment Decision (FID)																												
Detailed engineering & Construction																												
Commissioning & Start-up																												

1.3 Project Permits

Obtaining relevant irrevocable Project permits is on the critical path of Project MVR. The main permits which are impacted by the implementation of the Project are: a) environment and b) water. Based on the current insights and alignments with relevant competent authorities, it is expected that Project MVR will result in improvements to nature, environment and water as the emissions to air (e.g. CO₂, NO_x), use of natural gas, net intake of fresh water in Hengelo and the emission of heat load to the Eems / Twentekanaal will decrease. The amount of available high technical quality condensate in Delfzijl (for other (industrial) parties) will increase. This is a strong potential future improvement of the water balance in the Delfzijl region.

The planning for the necessary permits, coordinated and aligned with the relevant competent authorities (e.g. ODG, RWS, KGG), seem to indicate that it is ambitious yet realistic to have these Project-related permits finalized and irrevocable before the FID, which is crucial for staying on schedule. Nobian will continue to take the lead in further developing and submitting these permit applications. For this purpose, Nobian has strengthened its permit team over the last year. However, managing the applications

within the required timelines remains challenging due to lead times and the capacity of the parties involved.

Details of various permits and related planning can be found in the confidential Annex V. As indicated in paragraph 1.2 (Project approach), Nobian intends to work in parallel on pre-project activities and permit application for site Hengelo. Before the ordering of long lead-time items and start of detailed engineering for MVR installations at site Hengelo, Nobian will review the status of the activities in alignment with required prerequisites after which construction at the two sites will, as of that moment, be executed in parallel. The sequential commissioning and start-up of the MVR installations is expected to start early 2028.

1.4 Benefits of Project MVR

With the execution of Project MVR, it is being expected to result in:

- an estimated reduction of Nobian's CO₂-emissions in the Netherlands with 524 Kton per year from 2030 onwards compared to 2020;
- a reduction of Nobian's NO_x-emissions in the Netherlands with 400 ton per year from 2030 onwards compared to 2020;
- natural gas savings of approximately 300 million m³ per year from 2030 onwards compared to 2020;
- a reduction of intake of fresh water from the Twentekanaal of approximately 0,7 million m³ at the Hengelo site and reduction of residual heat of approximately 25 MW towards Twentekanaal;
- making available approximately 1 million m³ 'condensate' additional at the Delfzijl site for use by (industrial) parties,
- reduction of residual heat of approximately 70 MW towards the Eems at the Delfzijl site;
- realization of 14 MW additional E-flex capability of the two sites together. As with the Project Nobian will support to maintain the stability of the electricity grid through operating the MVR installations in a certain flexible way. For example by ramping down when there is a shortage of electricity on the grid, to restore/ maintain the frequency and ramping up again when the supply/ demand-balance has been restored;
- Strengthening of the prospect of a significant number of jobs in the region and wider in North-west Europe for the longer term¹⁹;
- An investment of approximately 0.5 billion Euro. It is estimated that ca. 50-60% of this investment will be spent in the Netherlands.

Risk assessment

As an integral part of the Nobian project management methodology, risks are identified, tracked, assessed and mitigated (where possible) at Project and program level. Project Assurance Reviews are an integral part of the stage gate process. As proven technology will be implemented for this Project, no significant risks with regard to technology are foreseen. Overall financial, permit and other risks are highlighted in the articles below. In confidential Annex V more details with regard to (business) risk are described.

¹⁹ Reference to reports: A) Zoutwinning Groningen: sociaal economische benadering en breed welvaart (Bureau voor beleidsonderzoek, Februari 2024. B) Salt impact study. The societal and economic importance of sustainable salt mining in the Netherlands (Roland Berger July 2022).

Key (financial) risks (beyond) Nobian control:

Financially oriented

- a. Geo-political/-economic developments: recent (global) events and the resulting energy crises have significantly disrupted the European chemical sector (e.g., energy prices, lower demand due to higher import, high inflation on wages and materials, etc.), from which the sector has not yet fully recovered. Furthermore, in Europe several European and national climate policies were announced, with (to-date) unclarity on the exact workings of these policies and the resulting impact on the European chemical sector. Among others, given these uncertainties, Nobian would at this moment not be prepared for large investment decisions without State support.
- b. Electricity, Gas and CO₂ prices: as energy curves are a key driver in the business case, deviations and volatility have significant impact on the business case (pre-FID, but also in the years after). These are largely influenced by governmental policies (EU/NL) and geopolitical developments.
- c. Permits: timelines for the Project are realistic from a technical point of view. However, based on recent experience, Nobian assesses the permit timelines as ambitious and partly depending on factors outside control of Nobian. Delays in obtaining the relevant permits will impact the business case of the Project MVR.
- d. Capex costs and resources: with various companies starting to execute their de-carbonisation agenda, there is a risk of increasing scarcity of skilled labour, manufacturing facilities for large heat pumps, related process equipment and materials. This can impact both the timelines and the (capex) costs of the Project MVR.

Additional risks for this Project

- e. Delay in irrevocable approvals for the renewed extraction plans (winningsplannen) for Heiligerlee and Zuidwending, as well as the irrevocable approvals for the extraction plans and related permits in the Province of Overijssel. Potential mitigation is (continue) to work in close cooperation with Parties, competent authority and regional stakeholders.
- f. For this Project, specific expertise, equipment and precious materials (e.g. titanium, high alloy metals monel, Inconel steels etc.) are required. Scarcity in the (Dutch) market of any of these will result in delay (longer lead-time) and/or increase of costs. Potential mitigating action is to pre-order long-lead items and/or early commitments to critical vendors. This is only feasible provided that risk of obtaining required permits and financial risks have been mitigated.
- g. Shutting down CHP in Delfzijl (Delesto 1) might have bigger than expected impact on CPD. This might result in implementing alternative and/or back-up options (e.g., for steam) currently not in scope of the Project, however under investigation and in alignment with key (external) stakeholders.
- h. Shutting down CHP in Hengelo might have bigger than expected impact on the Twente region. This might result in delayed start-up of MVRs due to shortage of electricity transport capacity and/or delay of full shut down of CHP in order to remain stand-by for a longer period to support the region. Nobian is working closely together with key stakeholders to monitor progress and provide input for decision making by TenneT.

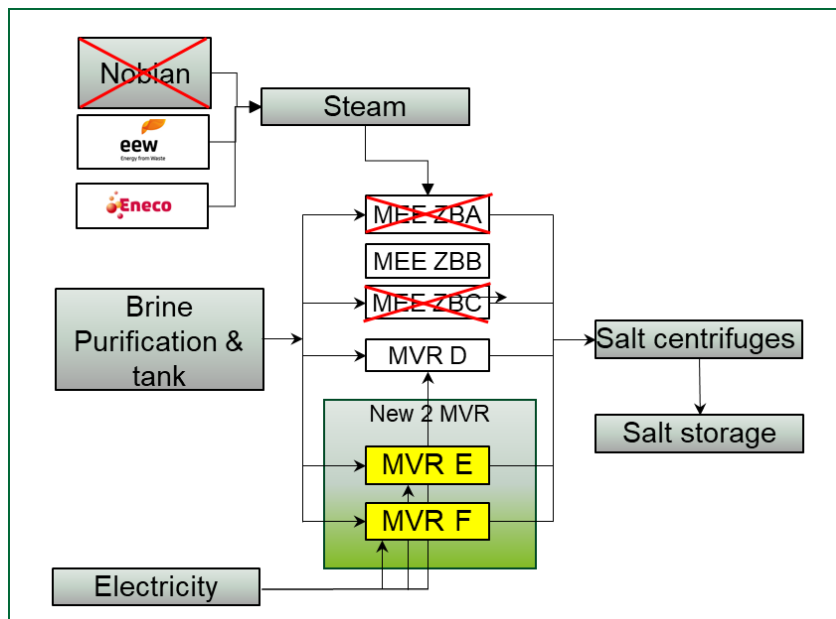

Figure 1: Schematic representation of salt plant Delfzijl, current state and after implementation of the Delfzijl Site of Project MVR.

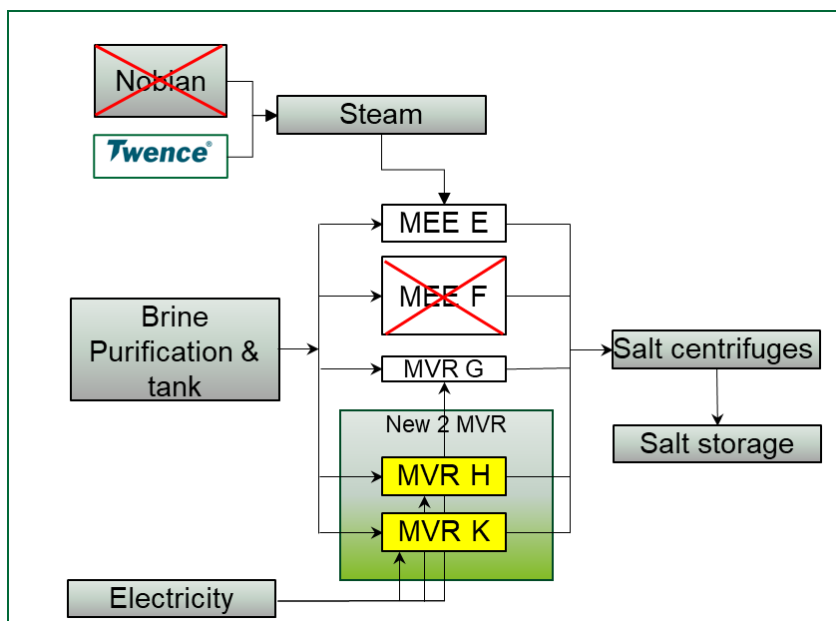

Figure 2: Schematic representation of salt plant Hengelo, current state and after implementation of the Hengelo Site of Project MVR.

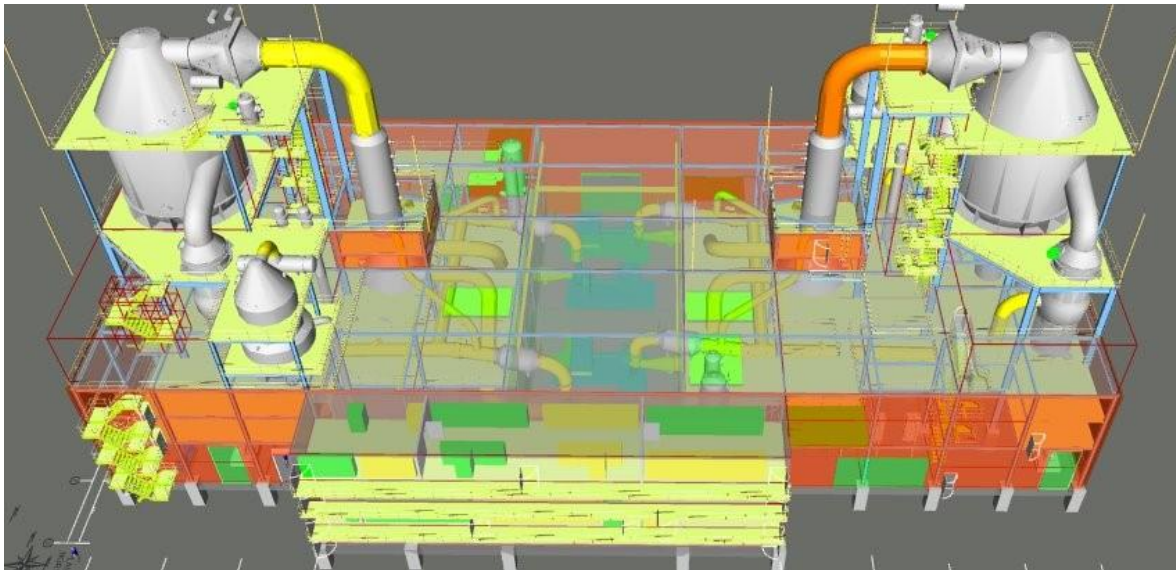

Figure 3: 3D representation of the One Building design (ISBL) of Delfzijl and Hengelo
 On the far left and right side the two crystallizers, circulation- and vapor loops are visible. In the center, the main compressors of both installations are placed in one integrated machine room, resulting in substantial saving of space for the whole set-up. With this layout the ISBL part fits both the plot of Delfzijl as well as Hengelo, the latter being most critical in terms of available space.

2. Project Description Project Rotterdam

2.1 Project description new electrolysis technology in Rotterdam

With the Project Rotterdam Nobian reduces its electricity consumption by replacing 24 electrolyzers with more energy-efficient electrolyzers. This replacement results in a reduction of approximately 15% electricity consumption translating into a reduction of approximately 135 GWh/year on the highly congested electricity grid in Rotterdam.

At the Botlek site Nobian produces caustic soda, chlorine, hydrogen and hypochlorite by applying electrical current (electrolysis) on dissolved high purity salt. These products are used at the Rotterdam site and in the Rotterdam area by several customers and delivered mainly directly via pipeline to them. Nobian and its chlorine customers produce for example PVC, Epoxy and Polyurethane and together form a strong and fully integrated chlorine-based cluster in Europe.

Nobian's chlor-alkali electrolysis plant in Rotterdam, operates 24 electrolyzers with Forced Circulation (FC) technology and 8 electrolyzers with Zero-Gap (NC) technology. The Project entails the replacement of the existing 24 FC electrolyzers with 24 NC type electrolyzers. As a result, the downstream equipment and piping requires replacements/upgrades as with the NC technology 32% Caustic Soda (NaOH) is produced (iso 24%) which is more corrosive, which next to the technology requires some operational changes.

2.2 Project approach, timeline and key milestones

Although the technology is well known, conversion of the electrolyzers is expensive, complex and time consuming. Therefore, it can only be done in combination with a turn-around to limit production loss and create a safe work environment for the execution of the Project. The project is split in two phases; phase 1 consisting of all activities related to the conversion of the first 12 electrolyzers and supportive new equipment. Current plan is that during the turn-around in 2025 preparations (e.g. tie-ins) will be executed as well that in the period between 2025 and 2027 the plant will be prepared for the conversion to complete the first 12 electrolyzers during the (extended) turn-around of 2027. This first 12 electrolyzers are part of the scope of Subsidy Decision Rotterdam (Annex III.b). In a second step (phase II) and decided at a later stage the remaining 12 electrolyzers will be converted at earliest moment during the turn-around of 2029. In the project planning, obtaining the relevant irrevocable Project permits is on the critical path.

Key milestones are:

Phase I:

- Tie-ins during planned turn-around in Q2 2025
- Conversion of the first 12 Electrolyzers during (extended) planned turn-around in Q2 2027.

Phase II:

- FID decision on execution of part II in Q1 2027
- Earliest possibility: conversion of the remaining 12 Electrolyzers during (extended) planned turn-around in Q2 2029.

Overall planning for the earliest possible execution of Project:

Key activities	2024				2025				2026				2027				2028				2029				2030			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Environmental permit process TA25-TA27																												
Environmental permit process TA27																												
Environmental permit process TA29																												
Pre-FEED engineering (part I & II)																												
Final Investment Decision (FID)																												
Detailed engineering & Construction (part I & II)																												
Commissioning & Start-up part I																												
Commissioning & Start-up part II																												

2.3 Project permits

Obtaining relevant irrevocable Project permits is on the critical path of the Project. The main permits which are impacted by the implementation of the Project are: a) environment and b) water. The Project will result in improvements to nature, environment and water as the use of electricity, fresh water intake, emission of heat load to the harbor and noise emission will decrease. No negative environmental impact is foreseen.

The planning for the necessary permits, coordinated and aligned, with the relevant competent authorities (e.g. DCMR, RWS), indicates that it is ambitious yet realistic to have these Project-related permits finalized and irrevocable before the FID, which is crucial for staying on schedule. Nobian has and will continue to take the lead in further developing and submitting these permit applications. For this purpose, Nobian has strengthened its permit team over the last year. However, managing the applications within the required timelines remains challenging due to lead times and the capacity of the parties involved. Details of various permits and related planning can be found in the confidential Annex V.

The relevant permit applications are divided in three steps, step 1 and 2 are related to phase I of the project, step 3 is related to phase II.

- Step 1: permits (environmental and construction) related to activities during turn-around of 2025 and the period until 2027
- Step 2: permits (environmental and construction) related to activities during turn-around of 2027
- Step 3: permits (environmental and construction) related to activities during turn-around of 2029
- At this moment the permit process is on track and construction permit of step 1 is provided by DCMR and environment permit is under review. Preparations for step 2 are in process.

2.4 Benefits of Project Rotterdam

Expected results by 2030 when completing both phases

- Reduction of electricity consumption of approximately 135 GWh/yr.

- b. E-flex capability increase of 25 MW.
- c. Fresh water reduction of approximately 0,065 million m³ /yr and reduction of heat load to the harbor of approximately 15 MW.

Indirect benefit: as TenneT and Stedin grid in this region is congested, the significant reduction of electricity consumption enables other parties to embark on electrification roadmap

2.5 Risk assessment

As an integral part of the Nobian project management methodology, risks are identified, tracked, assessed and mitigated (where possible) at Project and program level. Project Assurance Reviews are an integral part of the stage gate process. As proven technology will be implemented for this Project, no significant risks with regard to technology are foreseen. Overall financial, permit and other risks are highlighted in articles below. In confidential Annex V more details with regard to (business) risk are described.

Key (financial) risks (beyond) Nobian control:

Financially oriented

- a. Geo-political/-economic developments: recent (global) events and the resulting energy crises have significantly disrupted the European chemical sector (e.g., energy prices, lower demand due to higher import, high inflation on wages and materials, etc.), from which the sector has not yet fully recovered. Furthermore, in Europe several European and national climate policies were announced, with (to-date) unclarity on the exact workings of these policies and the resulting impact on the European chemical sector. Among others, given these uncertainties, Nobian would at this moment not be prepared for large investment decisions without State support.
- b. Electricity prices: as electricity prices (including connection costs etc) are a key driver in the business case, deviations and volatility have significant impact on the business case (pre-FID, but also in the years after). These are largely influenced by governmental policies (EU/NL) and geopolitical developments.
- c. Permits: timelines for the Projects are realistic from a technical point of view. However, based on recent experience, Nobian assesses the permit timelines as ambitious and partly depending on factors outside control of Nobian. Delays in obtaining the relevant permits will impact the business case of the Project Rotterdam.
- d. Capex costs and resources: with various companies starting to execute their de-carbonisation agenda, there is a risk of increasing scarcity of skilled labour, manufacturing facilities and materials. This can impact both the timelines and the (capex) costs of the Project Rotterdam.

Additional risks for this Project

- e. Delay in irrevocable approvals for the renewed extraction plans (winningsplannen) for Heiligerlee and Zuidwending, as well as the irrevocable approvals for the extraction plans and related permits in Province of Overijssel. Potential mitigation is (continue) to work in close cooperation with Parties, competent authority and regional stakeholders.
- f. PFAS is an essential material for Chlor-Alkali production as it is applied in e.g. membranes, piping and equipment, gaskets, hoses, valves and analysers as it is resistant to wet chlorine rich environments and elevated temperatures. The national authorities of the Netherlands combined with 4 other countries have submitted a proposal to ECHA to restrict PFASs under REACH, the European Union's (EU) chemicals regulation. If this restriction comes into effect without derogation for Chlor-

Alkali this can have significant impact on the Project (and the wider chemical industry). To mitigate this risk a derogation has been asked by Nobian together with Industry parties (e.g. CEFIC and EuroChlor) for the critical use of PFAS towards ECHA. In parallel, within the project alternative materials (where possible) are being explored.

- g. For this Project, specific expertise and equipment (e.g. electrolyser frames) are required. Scarcity in the market of any of these will result in delay and/or increase of costs. Potential mitigating action is to pre-order long-lead items and/or early commitments to critical vendors. This is only feasible if risk of obtaining required permits and financial risks are mitigated.
- h. Construction of the new assets during the 2027 and 2029 planned turn-around might take longer than planned. This results in prolonged shut down, increasing production losses. Mitigating action is very detailed planning and short communication lines during execution.

3. Project Description Circular Project Delsalto, reuse of salt out of a salty wastewater stream

3.1 Project description, approach and timelines

This project concerns a new demonstration/pilot plant to convert a salty wastewater stream containing organics from a nearby company and reuse it as the raw material (salt) in the electrolysis plant of Nobian in Delfzijl. Thereby a circular process is formed with this nearby company as the salt (sodiumchloride) in the wastewater stream is a byproduct of the reaction of caustic soda with chloride from Nobian.

After purification, Nobian reuses this secondary brine as raw material instead of pure salt in the existing electrolysis plant to make again chlorine, caustic soda and hydrogen gas, thereby displacing the use of the primary raw material (salt from mining). In addition, this project provides a significant reduction in discharges of harmful organics (amines, ammonia) to the Zeehavenkanaal, due to the applied purification reaction required to make the brine suitable for the electrolysis plant, as well as reduction of primary water use and energy reduction.

The project exists of a brine mixing tank, a Brine Recovery Unit ('Pekel Terugwin Unit') which includes the reactors to purify the wastewater from available organics, a gas scrubber, a (bi)sulfite storage unit as well as the required connections to and from the existing plants.

Key milestones are:

- Completed pre-project activities Q4 2025, followed by
- Detailed engineering (after required permits are irrevocable) completed Q2 2026
- Start construction in Q2 2026
- Start-up in Q1/2 2028.

3.2 Project permits

Obtaining relevant irrevocable Project permits is on the critical path of the Project. The main permits which are impacted by the implementation of the Project are: a) environment and b) water. The planning for the necessary permits, coordinated and being aligned with the relevant competent authorities (e.g. ODG, RWS, KGG), seem to indicate that it is ambitious yet realistic to have these Project-related permits finalized by and irrevocable Q4 2025, which is crucial for staying on schedule. Nobian and the other company involved will continue to take the lead in further developing and submitting these permit applications. For this purpose, Nobian has strengthened its permit team over the last year. However, managing the applications within the required timelines remains challenging due to lead times and the capacity of the parties involved.

3.3. Benefits of Project Delsalto

The execution of this Project will lead in The Netherlands to a yearly reduction²⁰ (compared to the maximum allowed limits in the relevant environmental permits) of:

- Discharge of (harmful) substances into the Zeehavenkanaal, such as amines, including EDA of 57 ton (a Substance of 'ZZS') and other amines (91% reduction), ammonia (NH₃) and sodium salt (NaCl);
- Water use of approximately 350,000 m³ due to less brine extraction; and
- Energy use, first gas consumption and after completion the MVR Project electricity consumption

²⁰ The actual reduction depends, among other things, on the annual production volumes of the nearby company from which the waste stream will be used. After start-up the expected reduction will be validated.

3.4 Risk assessment

As an integral part of the Nobian project management methodology, risks are identified, tracked, assessed and mitigated (where possible) at Project and Program level. Project assurance reviews are an integral part of the stage gate process. The currently identified overarching main risks are:

- i. As this is a new technology, scaled up to a full size plant there are some risks related to the expected efficiency as well as the long-term impact on the connecting downstream electrolysis plant.
- j. Permits: timelines for the Project are realistic from a technical point of view. However, based on recent experience, Nobian assesses the permit timelines as ambitious and partly depending on factors outside control of Nobian. Delays in obtaining the relevant permits will impact the moment of FID of the Project.
- k. Capex costs and resources: there is a risk of increasing scarcity of skilled labour and materials. This can impact both the timelines and the (capex) costs of the Project.

Annex V: Confidential - Detailed risk assessment and Permit overview of Project MVR and Project Rotterdam

ANNEX VI: NOTICES

Any notice and correspondence under this Agreement must be in writing and is sent to a Party by letter to the following address:

For the State:

Ministerie van Klimaat en Groene Groei
Directie Verduurzaming Industrie
Postbus 20401
2500 EK Den Haag
secretariaatvi@minezk.nl

For Nobian:

Nobian Chemicals B.V.
Legal Department
Van Asch van Wijckstraat 53
3811 LP Amersfoort
legal@nobian.com

For the Province of Groningen:

Provincie Groningen
Postbus 610
9700 AP Groningen
info@provinciegroningen.nl

For the Province of Overijssel:

Provincie Overijssel
Eenheid Economie & Cultuur
Luttenbergstraat 2
8012 EE Zwolle
overijsselloket@overijssel.nl

For the Province of Zuid-Holland:

Provincie Zuid-Holland,
Domein Bestuur en Omgeving
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
zuidholland@pzh.nl